

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, ...

K

Eelnõu

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr .../...,

[kuupäev],

**millega kehtestatakse lennuväljadega seotud nõuded ja haldusmenetlused
vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008**

(EMPs kohaldatav tekst)

Eelnõu

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr .../...,

[kuupäev],

millega kehtestatakse lennuväljadega seotud nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta määrust (EÜ) nr 216/2008, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ¹, ning mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 1108/2009², eriti selle artikli 8a lõiget 5, ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 216/2008 eesmärk on tagada ja säilitada Euroopas tsiviillennunduse ohutuse ühtne kõrge tase. Kõnealuses määruses on sätestatud vahendid nii eespool nimetatud eesmärgi kui ka muude eesmärkide saavutamiseks tsiviillennunduse ohutuse valdkonnas.
- (2) Määruse (EÜ) nr 216/2008 rakendamine nõuab üksikasjalikumate rakenduseeskirjade kehtestamist eelkõige lennuväljade ohutuse õigusliku reguleerimise kontekstis, et säilitada lennuväljade ohutuse üldisel parandamisel tsiviillennundusohutuse ühtne kõrge tase Euroopas.
- (3) Lennuväljad, lennuväljaseadmed ja lennuväljade käitamine peavad vastama Va lisa ja vajaduse korral Vb lisa olulistele nõuetele. Määruse (EÜ) nr 216/2008 kohaselt peab igal lennuväljal olema sertifikaat; vastavus sertifitseerimise alustele ja rakenduseeskirjadele tähendab, et Va lisas ja vajaduse korral Vb lisas sätestatud olulised nõuded on täidetud; kui taotleja on tõendanud lennuvälja vastavust lennuväljade sertifitseerimise alustele, antakse talle sertifikaat ja tunnistus selle muudatuste kohta; lennuväljade käitamise eest vastutavad organisatsioonid peavad tõendama, et nad suudavad täita oma volitustega kaasnevaid kohustusi ja et neil on selleks vajalikud vahendid.
- (4) Suutlikkust ja vahendite olemasolu tunnustatakse ühise või eraldi sertifikaadi väljastamisega, kui nii otsustab lennuvälja asukoha liikmesriik. Sertifitseeritud organisatsioonidele antud õigused ning sertifikaadi kohaldamisala (sh lennuväljade loetelu) määratletakse sertifikaadi tingimustes.
- (5) Määruses (EÜ) nr 216/2008 nõutakse, et 31. detsembriks 2013 võtab komisjon vastu artikli 8a lõikes 5 viidatud vajalikud rakenduseeskirjad, millega kehtestatakse

¹ ELT L 79, 13.3.2008, lk 1.

² ELT L 309, 24.11.2009, lk 51.

lennuväljade projekteerimise ja ohutu kasutamise tingimused. Need rakenduseeskirjad sätestatakse käesoleva määrusega.

- (6) Sujuva ülemineku ja tsiviillennundusohutuse kõrge taseme tagamiseks Euroopa Liidus peaksid rakenduseeskirjad kajastama lennuväljade valdkonna taset ja parimaid tavasid, arvestama Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (edaspidi „ICAO“) kohaldatavaid standardeid ja soovitatavaid tavasid, ülemaailmset lennuväljade käitamise kogemust ning lennuväljade valdkonna teaduse ja tehnika arengut, peaksid olema vastavuses lennuvälja suuruse, liikluse, kategooria ja keerukusega ning käitamise laadi ja mahuga, võimaldama nõuetele vastavuse kohandamiseks vajalikku paindlikkust ning hõlmama lennuväljataristuid, mis on välja arendatud enne käesoleva määruse jõustumist liikmesriikide riiklike õigusaktide erinevate nõuete kohaselt.
- (7) Lennuväljade käitamisele ja liikmesriikide haldusasutustele on vaja anda piisavalt aega uue reguleeriva raamistikuga kohanemiseks ning enne käesoleva määruse kohaldamise algust välja antud sertifikaatide, tõendite ja tunnistuste jätkuva kehtivuse tunnustamiseks.
- (8) Liikmesriigid peaksid siiski võimaluse piires tagama, et üldsusele avatud ja sõjaväe kontrollitavate ning käitatavate lennuväljade ohutustase on vähemalt võrdväärne ohutustasemega, mis on kindlaks määratud määruse (EÜ) nr 216/2008 Va ja Vb lisas sätestatud olulistest nõuetes. Liikmesriigid võivad seepärast otsustada, et kohaldavad käesolevat määrust ka nimetatud lennuväljadele.
- (9) Liikmesriigid võivad otsustada teha erandi määruse (EÜ) nr 216/2008 sätetest lennuvälja puhul, mis teenindab aastas vähem kui 10 000 reisijat ja teenindab kuni 850 lastimistoimingut aastas. Eeldatakse siiski, et selline lennuväli ja selle tegevus vastavad määruse (EÜ) nr 216/2008 ja Euroopa Liidu õigusaktide muude eeskirjade üldistele ohutuseesmärkidele. Liikmesriigid võivad seepärast otsustada, et kohaldavad käesolevat määrust ka nimetatud lennuväljadele.
- (10) Kopteriväljakute nõuded (14. lisa, II köide, „Kopteriväljakud“), st nii instrumentaallennureegleid (IFR) rakendavate eraldiseisvate kopteriväljakute kui ka sertifitseeritud lennuväljadega ühise asukohaga visuaallennureegleid (VFR) rakendavate kopteriväljakute nõuded kehtestatakse hiljem. Kuni käesolevate rakenduseeskirjade kehtestamiseni peaks kohaldama vastavaid riiklikke eeskirju, kui need ei ole kehtivate Euroopa Liidu eeskirjadega vastuolus.
- (11) Lennuväljaseadmete sertifitseerimise ja ohutuse seisukohast oluliste lennuväljaseadmete projekteerijate ning tootjate järelevalve nõuded tuleks kehtestada hilisemas etapis koos lennuliikluse korraldamise süsteemide ja koostisosade valdkonnas toimuva tegevusega.
- (12) Perrooniteenuste nõuded tuleks kehtestada hilisemas etapis, need arendatakse välja koos lennuliikluse korraldamise ja lennuväljade ekspertidega ning seega peaks käesoleva määruse teatud artiklid jõustuma alles siis, kui perrooniteenuste sellised nõuded on vastu võetud.
- (13) Ühiste nõuete ühetaoliseks kohaldamiseks on vaja, et pädevad asutused ja vajaduse korral amet kohaldaksid kõnealustele nõuetele vastavuse hindamisel ühiseid standardeid; amet peaks nõutava ühetaolise kohaldamise hõlbustamiseks välja töötama nõuete täitmise aktsepteeritud meetodid ja juhendid.

- (14) Lennuvälja ümbruses olevate takistuste ning väljaspool lennuvälja territooriumi toimuva muu tegevuse suhtes leiti, et eri liikmesriikides võivad riskide järelevalve, hindamise ja vähendamise eest vastutada erinevad ametiasutused ja muud üksused. Käesoleva määruse eesmärk ei ole muuta liikmesriikides praegu kehtivat ülesannete määramise korda. Samal ajal tuleb igas liikmesriigis tagada lennuvälja ümbruse kaitsmise ja inimtegevusest tulenevate riskide järelevalve ning vähendamise pädevuste sujuv organiseerimine. Tuleb tagada, et ametiasutused, kelle kohustus on kaitsta lennuvälja ümbrust, oleksid ülesannete täitmiseks sobiva pädevusega.
- (15) Käesoleva määruse III lisa B-alajaoga (ADR.OPS-osa) nõutakse mitme teenuse osutamist lennuväljal. Neid teenuseid ei pea tingimata osutama lennuvälja käitaja, vaid seda võib teha mõni teine organisatsioon või riiklik üksus või mõlema kombinatsioon. Sel juhul peaksid lennuvälja käitajal olema sellise organisatsiooni või üksusega loodud kokkulepped ja liidesed, mis tagavad, et teenuseid osutatakse lisa sätestatud õigusnõuete kohaselt. Kui kokkulepped ja liidesed on olemas, tuleks lennuvälja käitaja lugeda kohustusest vabastatuks ning teda ei tohiks pidada otseselt vastutavaks kokkuleppesse kaasatud teise üksuse kohustuste mittetäitmise eest.
- (16) Määruses (EÜ) nr 216/2008 käsitletakse pädeva asutuse väljastatavaid lennuväljasertifikaate üksnes ohutusaspektide seisukohast. Seega ei käsitleta olemasolevate lennuväljasertifikaatide ohutusega mitteseotud aspekte.
- (17) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed põhinevad Euroopa Lennundusohutusameti (edaspidi „amet“) arvamusel, mis on esitatud kooskõlas määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 17 lõike 2 punktiga b ja artikli 19 lõikega 1.
- (18) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 65 alusel asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu ja kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse määruse (EÜ) nr 216/2008 ühtse rakendamise üksikasjalikud eeskirjad lennuväljade valdkonnas.
2. Lennuväljade sertifitseerimise ja järelevalvega tegelevad pädevad asutused, lennuvälja käitajad ja perrooniteenuste osutajad peavad täitma käesoleva määruse I lisas sätestatud nõudeid.
3. Lennuvälja käitajad ja perrooniteenuste osutajad peavad täitma käesoleva määruse II lisas sätestatud nõudeid.
4. Lennuvälja käitajad peavad täitma käesoleva määruse III lisas sätestatud nõudeid.
5. Käesoleva määrusega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad järgmise kohta:
  - (a) lennuväljale kohaldatava sertifitseerimise aluse kehtestamise ja taotlejale teatamise tingimused;
  - (b) lennuväljade, sealhulgas lennuvälja konkreetsest projektist tulenevatele käitamispääsude ning lennuväljade käitamise eest vastutavate organisatsioonide sertifikaatide väljastamise, jätkamise, muutmise, piiramise, peatamise või kehtetuks tunnistamise tingimused;
  - (c) lennuvälja käitamise tingimused vastavalt määruse (EÜ) nr 216/2008 Va lisas ja vajaduse korral Vb lisas sätestatud olulistele nõuetele;
  - (d) sertifikaadiomanike vastutus;
  - (e) liikmesriikide väljastatud lennuväljasertifikaatide aktsepteerimise ja konverteerimise tingimused;
  - (f) tingimused, mille alusel otsustatakse mitte lubada määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 4 lõikes 3b nimetatud erandeid, sealhulgas kriteeriumid kaubalennuväljade kohta, erandiga hõlmatud lennuväljadest teatamise kohta ja tehtud erandite läbivaatamise kohta;
  - (g) tingimused, mille korral tuleb ohutuse huvides käitamine keelata, seda piirata või kehtestada teatud tingimused;
  - (h) määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 8a lõike 2 punktis e nimetatud perrooniteenuste osutajate poolse deklareerimise ning nende järelevalve tingimused ja menetlused.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (a) „nõuete täitmise aktsepteeritud meetodid“ (AMC) – ameti vastu võetud mittesiduvad standardid, millega selgitatakse määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade täitmise kontrollimise vahendeid;
- (b) „olemasolev kiirendus-pidurdusdistsants“ (ASDA) – olemasoleva hoovõtudistsantsi pikkus koos pidurdusala pikkusega;
- (c) „lennuväli“ – maapinnal, vees, maapinnale või veekokku rajatud konstruktsioonil või ujukonstruktsioonil asuv piiritletud ala (sh mis tahes ehitised, seadmed ja vahendid), mis on täielikult või osaliselt ette nähtud õhusõiduki saabumiseks, väljumiseks või pinnal liikumiseks;
- (d) „lähilennujuhtimisteenus“ (ATC) – lennuliikluse juhtimine lennuväljal;
- (e) „lennuväljaseadmed“ – seadmed, aparaadid, lisaseadmed, tarkvara või tarvikud, mida kasutatakse või kavatsetakse kasutada õhusõiduki käitamise toetamiseks lennuväljal;
- (f) „aeronavigatsioonilised andmed“ – aeronavigatsiooniliste faktide, mõistete või juhiste esitamine kindlaksmääratud kujul, nii et need sobivad teabeedastuseks, tõlgendamiseks ja töötlemiseks;
- (g) „maapealne navigatsioonituli“ – aeronavigatsioonilise abivahendina paigaldatud tuli, välja arvatud õhusõiduki tuli;
- (h) „lennuk“ – õhust raskem mootorõhusõiduk, mille lennuaegne tõstejõud tekib peamiselt konkreetsetes lennutingimustes liikumatute kandepindade aerodünaamilise vastumõju toimele;
- (i) „aeronavigatsiooniteabe teenistus“ – määratletud alal aeronavigatsiooniteabe teenuse osutamise ning lennundustegevuse ohutuse, regulaarsuse ja efektiivsuse tagamiseks vajalike andmete edastamise eest vastutav teenistus;
- (j) „aeronavigatsiooniteenused“ – lennuliiklus-, side-, navigatsiooni-, seire-, meteoroloogia- ja aeronavigatsiooniteabe teenused;
- (k) „lennuliiklusteenused“ – lennuinfoteenused, häireteenused, lennuliikluse nõustamisteenused ja lennujuhtimisteenused (piirkondliku, lähenemis- ja lähilennujuhtimise teenused);
- (l) „lennujuhtimisteenus“ – teenus, mille eesmärk on:
  - 1. kokkupõrgete vältimine
    - õhusõidukite vahel ning
    - manööverdusalal olevate õhusõidukite ja takistuste vahel ning
  - 2. lennuliikluse kiirendamine ja selle korrapärase kulgemise tagamine;
- (m) „õhusõiduk“ – seade, mis püsib atmosfääris õhu vastumõjul, välja arvatud maa- või veepinnalt põrkunud õhu vastumõjul;

- (n) „õhusõiduki seisuplats“ – õhusõiduki parkimiseks ette nähtud ja vastavalt tähistatud ala perroonil;
- (o) „õhusõidukite seisuplatsi ruleerimisriba“ – ruleerimisteena märgistatud perrooni osa, mis on õhusõidukitele ette nähtud ainult seisuplatsile ruleerimiseks;
- (p) „nõuete täitmise alternatiivsed meetodid“ – olemasolevate nõuete täitmise aktsepteeritud meetodite alternatiivid või uued võimalikud meetodid määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade täitmiseks, mille puhul amet ei ole kehtestanud nõuete täitmise aktsepteeritud meetodeid;
- (q) „häireteenus“ – teenus, mille eesmärk on teatada asjaomastele organisatsioonidele otsimis- ja päästeabi vajavatest õhusõidukitest ning abistada neid organisatsioone vastavalt vajadusele;
- (r) „lähenemislennujuhtimise teenus“ – lennujuhtimine saabuvatele ja väljuvatele kontrollitavatele lendudele;
- (s) „perroon“ – õhusõiduki reisijate, posti või lasti peale- ja mahalaadimiseks ning õhusõidukite tankimiseks, parkimiseks või hoolduseks ettenähtud ala;
- (t) „perrooniteenus“ – teenus, mida osutatakse õhusõidukite ja muude sõidukite liikumise ja muu tegevuse reguleerimiseks perroonil;
- (u) „perrooni ruleerimistee“ – ruleerimisteede võrgu perroonil asuv osa, mis on ette nähtud ruleerimiseks perroonil;
- (v) „piirkondliku lennujuhtimise teenus“ – kontrollitavate lendude lennujuhtimisteenus õhuruumiosas;
- (w) „audit“ – süstemaatiline, sõltumatu ja dokumenteeritud protsess tõendusmaterjali kogumiseks ja selle objektiivsuse hindamiseks eesmärgiga kindlaks määrata nõuetele vastamise ulatus;
- (x) „sertifitseerimistingimused“ – ameti vastu võetud tehnilised normid, mis kirjeldavad määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade nõuete täitmise võimalusi ning mida organisatsioonid saavad kasutada sertifitseerimiseks;
- (y) „takistustevaba riba“ – asjaomase asutuse kontrolli all olev kindlaksmääratud riskülikukujuline maa- või veeala, mis on välja valitud või ette valmistatud selleks, et lennuk saaks selle kohal sooritada starditõusu osa kuni ettenähtud kõrguseni;
- (z) „pädev asutus“ – käesoleva määruse artikli 3 kohaselt määratud ametiasutus;
- (aa) „sideteenused“ – lennunduses kasutatavad paiksed ja liikuvteenused, et tagada lennujuhtimiseks maa-maa-, õhk-maa- ja õhk-õhk-side;
- (bb) „pidev järelevalve“ – toimingud, millega kontrollitakse sertifikaadi väljaandmise aluseks olnud tingimuste täitmist selle kogu kehtivusaja jooksul, ning võimalikud kaitsemeetmed;
- (cc) „ohtlikud kaubad“ – kaubad või ained, mis võivad kahjustada tervist, ohutust, vara või keskkonda ning mis on loetletud tehnilistes juhendites esitatud ohtlike kaupade loetelus või mida liigitatakse vastavalt nendele juhenditele;
- (dd) „andmekvaliteet“ – usaldusväarsuse aste või tase, et esitatud andmed vastavad täpsuse, resolutsiooni ja terviklikkuse poolest andmekasutaja nõuetele;
- (ee) „deklareeritud distantsid“ –
- olemasolev hoovõtudistants (TORA);
  - olemasolev stardidistants (TODA);

- olemasolev kiirendus-pidurdusdistsants (ASDA);
  - olemasolev maandumisdistants (LDA);
- (ff) „lennuinfoteenus” – lendude ohutuse ja tõhususe tagamiseks vajalike nõuannete ja teabe andmiseks osutatav teenus;
- (gg) „inimteguri põhimõtted” – õhusõidukite projekteerimisel, sertifitseerimisel, käitamisel ja hooldamisel ning sellealasel koolitusel kehtivad põhimõtted, mis tagavad inimese ja süsteemi komponentide ohutu, inimkäitumist arvesse võtva koostöö;
- (hh) „inimvõimed” – inimese võimekus ja piiratus, mis mõjutab lennunduses ohutust ja efektiivsust;
- (ii) „inspekteerimine” – sõltumatu dokumenteeritud vastavushindamine vaatluse ja hinnangu alusel, millega sobivusel kaasneb mõõtmine, katsetamine või gradueerimine kohaldatavatele nõuetele vastavuse kindlakstegemise eesmärgil;
- (jj) „instrumentaalrada” – üks järgmistest rajatüüpidest, mis on ette nähtud õhusõiduki juhtimiseks instrumentaallähenemisprotseduuride kohaselt:
1. mitte-täppislähenemisrada – instrumentaalrada visuaalsete ja mittevisuaalsete vahenditega, mis tagavad vähemalt otselähenemiseks vajaliku suunainfo;
  2. I kategooria täppislähenemisrada – instrumentaalrada, mis on varustatud mittevisuaalsete vahenditega ja selliste visuaalsete vahenditega, mis on ette nähtud kasutamiseks otsusekõrguse (DH) korral vähemalt 60 m (200 jalga) ja üldise nähtavuse korral vähemalt 800 m või nähtavuse korral rajal (RVR) vähemalt 550 m;
  3. II kategooria täppislähenemisrada – instrumentaalrada, mis on varustatud mittevisuaalsete vahenditega ja selliste visuaalsete vahenditega, mis on ette nähtud kasutamiseks otsusekõrguse (DH) korral kuni 60 m (200 jalga), kuid vähemalt 30 m (100 jalga), ning nähtavuse korral rajal (RVR) vähemalt 300 m;
  4. III kategooria täppislähenemisrada – instrumentaalrada, mis on varustatud mittevisuaalsete vahenditega ja visuaalsete vahenditega raja pinna tasandil ning:
    - A. on ette nähtud kasutamiseks otsusekõrguse (DH) korral alla 30 m (100 jalga) või ilma otsusekõrguseta ja nähtavuse korral rajal (RVR) vähemalt 175 m;
    - B. on ette nähtud kasutamiseks otsusekõrguse (DH) korral alla 15 m (50 jalga) või ilma otsusekõrguseta ja nähtavuse korral rajal (RVR) alla 175 m, kuid vähemalt 50 m;
    - C. on ette nähtud kasutamiseks ilma otsusekõrguseta (DH) ja raja nähtavuse (RVR) piiranguteta;
- (kk) „olemasolev maandumisdistants (LDA)” – maanduva lennuki läbijooksuks olemasolevaks deklareeritud ja sobiva raja pikkus;
- (ll) „piiratud nähtavuse protseduurid (LVP)” – lennuväljal I kategooriast halvema nähtavusega lähenemise, piiratud II kategooria lähenemise ning II ja III kategooria lähenemise ja piiratud nähtavusega startimisel rakendatavad protseduurid;
- (mm) „startimine piiratud nähtavusega (LVTO)” – startimine tingimustes, kus nähtavus rajal (RVR) on alla 400 m, kuid mitte vähem kui 75 m;

- (nn) „I kategooriast halvema nähtavusega lähenemine” – I kategooria instrumentaallähenemine ja maandumine, kus kasutatakse I kategooria otsusekõrgust (DH) ning kus nähtavus rajal (RVR) on väiksem kui tavaliselt selle kohaldatava otsusekõrguse puhul, kuid mitte alla 400 m;
- (oo) „manööverdusala” – õhusõidukite stardiks, maandumiseks ja ruleerimiseks ette nähtud lennuvälja osa, välja arvatud perroonid;
- (pp) „meteoroloogiateenused” – vahendid ja teenused, mille abil tagatakse õhusõidukile ilmaprognoosid ja -kokkuvõtted, meteoroloogiliste vaatluste tulemused ning muud aeronavigatsiooniliseks kasutamiseks vajalik meteoroloogiateave ja vajalikud andmed;
- (qq) „märgis” – maapinnal asuv tähis piiride ja takistuste markeerimiseks;
- (rr) „märgistus” – liikluslalal asuv aeronavigatsiooniteavet edastav sümbol või sümbolite grupp;
- (ss) „liikumine” – start või maandumine;
- (tt) „liiklusala” – õhusõidukite stardiks, maandumiseks ja ruleerimiseks ette nähtud lennuvälja osa, mis koosneb manööverdusalast ja perroonist või perroonidest;
- (uu) „navigatsiooniteenused” – vahendid ja teenused, mille abil antakse õhusõidukile teavet tema asukoha ja ajastuse kohta;
- (vv) „visuaalrada” – rada, mis on ette nähtud õhusõiduki juhtimiseks visuaallähenemisprotseduuride kohaselt;
- (ww) „takistus” – paigalseisev (püsiv või ka ajutine) või liikuv objekt või selle osad, mis:
  - asub alal, mis on ette nähtud õhusõidukite liikumiseks pinnal või
  - ulatub kõrgemale lendavate õhusõidukite ohutuse tagamiseks vajalikuks kindlaksmääratud pinnast või
  - asub väljaspool neid alasid, kuid kujutab ohtu lennuliiklusele;
- (xx) „piiratud II kategooria lähenemine” – täppis-instrumentaallähenemine ja maandumine instrumentaalmaandumissüsteemi (ILS) või mikrolaine-maandumissüsteemi (MLS) abil rajale, kus ei ole osasid või kõiki täppislähenemise II kategooria tuledesüsteemi elemente ja täidetud on järgmised tingimused:
  - otsusekõrgus (DH) on alla 200 jala, kuid mitte alla 100 jala;
  - nähtavus rajal (RVR) on vähemalt 350 m;
- (yy) „järelevalve planeerimistsükkel” – ajavahemik, mil kontrollitakse jätkuvat vastavust;
- (zz) „kõvakattega rada” – kõva pinnakattega rada, mis on vastupidavuse ning elastsuse või jäikuse tagamiseks valmistatud vastava tehnoloogia järgi toodetud ja omavahel seotud materjalidest;
- (aaa) „kiirruleerimistee” – rajaga teravnurga all ühendatud ruleerimistee, mis võimaldab maandunud lennukitel lahkuda rajalt suurema kiirusega, kui see oleks võimalik muude ruleerimisteede kasutamisel, vähendades sellega rajal viibimise aega;
- (bbb) „rada” – maalennuväljal kindlaksmääratud ristikülükukujuline ala, mis on ette nähtud õhusõidukite maandumiseks ja startimiseks;
- (ccc) „nähtavus rajal (RVR)” – kaugus, milleni raja telgjoonel asuva õhusõiduki piloot näeb rajamärgistust või raja serva- või teljetulesid;

- (ddd) „ohutusjuhtimise süsteem” – süsteemsed meetmed ohutuse tagamiseks, sh organisatsiooniline struktuur, vastutusala, tegevussuunad ja menetlused;
- (eee) „märk” –
- püsiva teate märk (püsimärk) – ainult märk, millega edastatakse üht teadet;
  - muutuv teate märk (muutmärk) – märk, millega saab edastada mitut eelmääratletud teadet või mitte ühtki teadet, nagu on asjakohane;
- (fff) „pidurdusala” – riskülikukujuline ala olemasoleva hoovõtudistantsi lõpus, mis on ette nähtud ja sobiv õhusõiduki peatamiseks katkestatud stardi korral;
- (ggg) „olemasolev stardidistants” (TODA) – olemasolev hoovõtudistants koos kasutada oleva takistustevaba riba pikkusega;
- (hhh) „olemasolev hoovõtudistants” (TORA) – lennuki startimisel maapealseks hoovõtuks olemasolevaks deklareeritud ja sobiva raja pikkus;
- (iii) „ruleerimistee” – õhusõidukite ruleerimiseks eraldatud liikumistee maalennuväljal, mis on ette nähtud lennuvälja eri osade ühendamiseks, see hõlmab järgmist:
- õhusõidukite seisuplatsi ruleerimisriba;
  - perrooni ruleerimistee;
  - kiirruleerimistee;
- (ijj) „tehniline juhend” – Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni heaks kiidetud ja välja antud dokumendi „Ohtlike ainete lennutranspordiga ohutu veo tehniline juhend” (dokument 9284-AN/905) uusim kehtiv väljaanne koos lisade ja täiendustega;
- (kkk) „sertifikaadi tingimused” –
- ICAO asukohatunnus;
  - käitamistingimused (VRF/IFR, öö/päev);
  - raja deklareeritud distantsid;
  - võimalikud lähenemistüübid;
  - lennuvälja viitekode;
  - lennuvälja viitekoodi kõrgema astmega tähe õhusõidukite käitamise ulatus;
  - perrooniteenuste osutamine (jah/ei);
  - päästetegevuse ja tuletõrje kaitsetase;
- (lll) „visuaalseadmed” – indikaatorid ja signaalseadmed, märgistus, tuled, märgid ja märgised või nende kombinatsioonid.

Artikkel 3

Järelevalvesuutlikkus

1. Iga liikmesriik määrab ühe või mitu üksust liikmesriigi pädevaks asutuseks, kellel on määruse (EÜ) nr 216/2008 reguleerimisala ja kohaldatavusega hõlmatud lennuväljade ning vastavate isikute ja organisatsioonide sertifitseerimise ja järelevalvega seotud asjaomased volitused ja kohustused.
2. Pädev asutus on lennuvälja käitajatest ja perrooniteenuste osutajatest sõltumatu. Sõltumatuse saavutamiseks hoitakse pädev asutus ja nimetatud organisatsioonid vähemalt tegutsemistasandil piisavalt lahus. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused täidavad oma kohustusi sõltumatult, erapooletult ja läbipaistvalt.
3. Kui liikmesriik määrab pädevaks asutuseks rohkem kui ühe üksuse, kohaldatakse järgmisi sätteid:
  - (a) iga pädeva asutuse pädevusvaldkondlikud kohustused ja pädevusvaldkonna geograafilised piirid peavad olema selgelt kindlaks määratud ning
  - (b) üksused peavad tegema koostööd, et tagada kõikide määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadega hõlmatud lennuväljade ja lennuvälja käitajate ning perrooniteenuste osutajate tulemuslik järelevalve nende vastavates valdkondades.
4. Liikmesriigid tagavad, et pädeva(te)l asutus(te)l on vajalik suutlikkus ja ressursid käesolevas määruses sätestatud nõuete täitmiseks.
5. Liikmesriigid tagavad, et pädeva asutuse töötajad ei täida järelevalveülesandeid juhul, kui tõendatakse, et sellega võib kaasneda otsene või kaudne huvide, eelkõige perekondlike või finantshuvide konflikt.
6. Töötajatel, kelle pädev asutus volitab sertifitseerimis- ja/või järelevalveülesandeid täitma, peab olema õigus täita vähemalt järgmisi ülesandeid:
  - (a) kontrollida asjaomaseid dokumente, andmeid, menetlusi ja kõiki muid sertifitseerimis- ja/või järelevalveülesande täitmisega seotud materjale;
  - (b) teha nendest dokumentidest, andmetest, menetlustest ja muudest materjalidest koopiaid või väljavõtteid;
  - (c) küsida kohapeal suulisi selgitusi;
  - (d) siseneda lennuväljadele, vajalikesse ruumidesse, käitamiskohtadesse või muudesse kohtadesse ja transpordivahenditesse;
  - (e) teha auditeid, uurimisi, katseid, hindamisi ja kontrole ja täita ülesandeid ning
  - (f) võtta või algatada vajalikke täitemeetmeid.
7. Lõikes 6 loetletud ülesandeid tuleb täita kooskõlas asjaomase liikmesriigi õigusnormidega.

Artikkel 4

Ameti teavitamine

Liikmesriigid teatavad ametile kolme kuu jooksul käesoleva määruse jõustumisest selliste lennuväljade ja lennuvälja käitajate nimed, lennuväljade asukohad ja ICAO koodid ning lennuväljade reisijate ja lastimistoimingute arvu, mille suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 216/2008 ja käesoleva määruse sätteid.

Artikkel 5

Määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 4 lõike 3b kohased erandid

1. Liikmesriigid teatavad ametile ühe kuu jooksul määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 4 lõike 3b kohase erandi tegemise otsusest lennuväljad, mille suhtes erand tehti. Lisaks peab ametile esitatav teave sisaldama lennuvälja käitaja nime ning lennuvälja reisijate ja lastimistoimingute arvu liiklusnäitajad asjakohase aasta kohta.
2. Igal aastal vaatavad liikmesriigid läbi erandiga hõlmatud lennuvälja liiklusnäitajad ning kui lennuvälja asjakohaseid liiklusnäitajaid viimase kolme järjestikuse aasta lõikes ületatakse, peab liikmesriik sellest ametile teatama ja erandi tühistama.
3. Komisjon võib mis tahes ajal erandi tegemist mitte lubada järgmistel juhtudel:
  - (a) määruse (EÜ) nr 216/2008 üldised ohutuseesmärgid on täitmata või
  - (b) selline erand ei vasta Euroopa Liidu õiguse mis tahes muudele eeskirjadele või
  - (c) kui viimase kolme järjestikuse aasta lõikes ületati lennuvälja reisijate ja lastimistoimingute liiklusnäitajaid.

Sel juhul asjaomane liikmesriik tühistab erandi.

Artikkel 6

Sertifikaatide konverteerimine

1. Enne käesoleva määruse jõustumist pädeva asutuse antud sertifikaadid kehtivad seni, kuni väljastatakse käesoleva artikli kohased asjaomased sertifikaadid või maksimaalselt 48 kuud pärast määruse jõustumist.
2. Pädev asutus annab enne lõikes 1 nimetatud ajavahemiku lõppu sellistele lennuväljadele ja lennuvälja käitajatele käesoleva määruse kohased sertifikaadid järgmistel tingimustel:
  - (a) sertifitseerimise aluste koostamisel on kasutatud ameti väljastatud sertifitseerimistingimusi, sealhulgas tuvastatud ja dokumenteeritud samaväärse ohutustasemega juhtumeid ning eritingimusi;
  - (b) sertifikaadi omanik on tõendanud vastavust olemasoleva sertifikaadi väljastamise riiklikest nõuetest erinevatele sertifitseerimistingimustele;

- (c) sertifikaadi omanik on tõendanud vastavust olemasoleva sertifikaadi väljastamise riiklikest nõuetest erinevatele määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade nõuetele, mida kohaldatakse tema organisatsiooni ja selle tegevuse suhtes.
- 3. Erandina lõike 2 punktist b võib pädev asutus otsustada nõuetele vastavuse tõendamise nõudest loobuda, kui ta leiab, et see tekitab ebaproportsionaalseid või põhjendamatuid pingutusi.
- 4. Pädev asutus dokumenteerib konverteerimismenetluse.

Artikkel 7

Sertifitseerimistingimustest kõrvalekalded

1. Pädev asutus võib kuni 31. detsembrini 2024 vastu võtta käesoleva määruse ja selle lisade kohaste sertifikaatide väljastamise sertifitseerimisprotsessi jooksul ameti väljastatava sertifitseerimistingimuste kõrvalekaldeid sisaldava sertifikaadi taotlusi järgmistel tingimustel:
  - (a) sellised kõrvalekalded ei kvalifitseeru käesoleva määruse I lisa punkti ADR.AR.C.020 kohase ohutusjuhtumiga samaväärsel tasemenel ega kvalifitseeru ka punkti ADR.AR.C.025 kohase eritingimuse juhtumina;
  - (b) sellised kõrvalekalded tekkisid enne käesoleva määruse jõustumist;
  - (c) sellised kõrvalekalded järgivad määruse (EÜ) nr 216/2008 Va lisa sätestatud olulisi nõudeid, vajaduse korral koos leevendus- ja parandusmeetmetega;
  - (d) selliste kõrvalekallete kohta on tehtud täiendav ohutushindamine.
2. Pädev asutus koostab eespool nimetatud tingimuste tõendamise kohta kõrvalekallete lubamise ja meetmete dokumendi (DAAD). Pädev asutus määrab kindlaks selliste kõrvalekallete lubamise ajavahemiku.
3. Lennuvälja käitaja ja pädev asutus peavad vajaduse korral eespool lõike 1 punktides a, c ja d viidatud tingimused läbi vaatama ning neid hindama nende jätkuva kehtivuse ja põhjendatuse suhtes. Vajaduse korral seda dokumenti muudetakse.

Artikkel 8

Lennuvälja ümbruse kaitse

1. Liikmesriigid tagavad asjakohase konsulteerimise ehitiste suhtes, mida kavatsetakse rajada takistuste piirangu pindadele ja kaitsepindadele ning lennuväljaga seonduvatele muudele pindadele.
2. Liikmesriigid tagavad asjakohase konsulteerimise ehitiste suhtes, mida kavatsetakse rajada väljapoole takistuste piirangu pindu ja kaitsepindu ning lennuväljaga seonduvaid muid pindu ning mille kõrgus ületab liikmesriigi kehtestatud piirangut.
3. Liikmesriigid kooskõlastavad teiste liikmesriikidega riigipiiride lähedal paiknevate lennuväljade ümbruse kaitse.

Artikkel 9

Lennuvälja ümbruse jälgimine

Liikmesriigid tagavad asjakohase konsulteerimise näiteks järgmise inimtegevuse ja maakasutuse korral:

- (a) lennuvälja piirkonna maakasutuse mis tahes arendamine ja muutused;
- (b) mis tahes arendamine, mis võib tekitada takistuste põhjustatud turbulentsi, mis võib kohustada õhusõidukite käitamist;
- (c) ohtlike, segavate ja eksitavate valgustite kasutamine;
- (d) selliste tugeva peegeldusega pindade kasutamine, mis võib põhjustada pimestamist;
- (e) loomastiku tegevust soodustada võivate alade loomine, mis võib ohustada õhusõidukite käitamist;
- (f) nähtamatu kiirguse allikad või liikuvad või paiksed objektid, mis võivad häirida või takistada lennunduse side-, navigatsiooni- või seiresüsteemide toimimist.

Artikkel 10

Loomastikuohu haldamine

1. Liikmesriigid tagavad, et loomastikuga kokkupõrgete ohtu hinnatakse järgmiste meetmetega:
  - (a) kehtestatakse loomastikuga kokkupõrgete dokumenteerimise ja nendest teatamise riiklik menetlus;
  - (b) kogutakse õhusõidukite käitajatelt, lennuväljatöötajatelt ja muudest allikatest teavet õhusõiduki käitamise suhtes potentsiaalselt ohtliku loomastiku olemasolu kohta;
  - (c) pädevad töötajad hindavad loomastikuohu pidevalt.

2. Liikmesriigid tagavad, et loomastikuga kokkupõrgete teated kogutakse ja edastatakse lisamiseks ICAO linnukokkupõrgete infosüsteemi (IBIS).

Artikkel 11

Kohaliku omavalitsuse hädaolukorra lahendamise plaan

Liikmesriigid tagavad, et lennuvälja piirkonna kohalikud omavalitsused koostavad lennunduse hädaolukordade lahendamise plaani.

Artikkel 12

Jõustumine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Lennuväljade sertifitseerimise ja järelevalvega tegelevad pädevad asutused, lennuvälja käitajad ja perrooniteenuste osutajad peavad 48 kuu jooksul käesoleva määruse jõustumisest täitma käesoleva määruse I lisa sätestatud nõudeid.
3. Erandina lõikest 1 kohaldatakse käesoleva määruse II ja III lisa lennuväljade suhtes, millele on antud artikli 6 kohane sertifikaat, alates selle sertifikaadi väljastamiskuupäevast.
4. Lennuväljadele, mille sertifitseerimismenetlus algatati enne käesoleva määruse jõustumist, aga millele ei olnud selleks kuupäevaks sertifikaati antud, antakse sertifikaat ainult juhul, kui lennuväli vastab käesoleva määruse nõuetele.
5. Käesoleva määruse I ja II lisa punktid ADR.AR.C.050 ja ADR.OR.B.060 ning II lisa II liide jõustuvad perrooniteenuste tagamise rakenduseeskirjade jõustumisel. Punkte ADR.AR.A.015 ja ADR.OR.A.015 ei kohaldata perrooniteenuste osutajatele kuni perrooniteenuste tagamise rakenduseeskirjade jõustumiseni.
6. Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, [...]

*Komisjoni nimel
president
[...]*

I LISA

Asutuse nõuete osa – lennuväljad (ADR.AR-osa)

A-ALAJAGU – ÜLDNÕUDED (ADR.AR.A)

ADR.AR.A.001 Reguleerimisala

Käesolevas lisas kehtestatakse lennuväljade sertifitseerimise ja järelevalve pädevate asutuste, lennuvälja käitajate ja perrooniteenuste osutajate nõuded.

ADR.AR.A.005 Pädev asutus

Lennuvälja asukoha liikmesriigi nimetatud pädev asutus vastutab järgmise eest:

- (a) lennuvälja ja lennuvälja käitaja sertifitseerimine ja järelevalve;
- (b) perrooniteenuste osutajate järelevalve.

ADR.AR.A.010 Järelevalvedokumendid

- (a) Pädev asutus annab asjaomastele töötajatele kõik nende ülesannete ja kohustuste täitmiseks vajalikud õigusaktid, standardid, normid, tehnilised väljaanded ja seonduvad dokumendid.
- (b) Pädev asutus teeb lennuvälja käitajatele ja muudele huvitatud isikutele kohaldatavate nõuete täitmise lihtsustamiseks kättesaadavaks õigusaktid, standardid, normid, tehnilised väljaanded ja seonduvad dokumendid.

ADR.AR.A.015 Nõuete täitmise viisid

- (a) Amet töötab välja nõuete täitmise aktsepteeritud meetodid, mida võib kasutada määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade täitmise kontrollimiseks. Kui järgitakse nõuete täitmise aktsepteeritud meetodeid (AMC), on täidetud ka nendega seotud rakenduseeskirjade nõuded.
- (b) Rakenduseeskirjade nõuetele vastavuse tagamiseks võib kasutada nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid.
- (c) Selleks et tagada kõikide enda või oma järelevalvealuste lennuvälja käitajate või perrooniteenuste osutajate poolt kasutatavate nõuete täitmise alternatiivsete meetodite kooskõla määrusega (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadega, kehtestab pädev asutus pideva hindamise süsteemi.
- (d) Pädev asutus hindab lennuvälja käitaja või perrooniteenuste osutaja välja pakutud nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid kooskõlas punktiga ADR.OR.A.015, analüüsides esitatud dokumentatsiooni ning viies vajaduse korral läbi lennuvälja käitaja, lennuvälja või perrooniteenuste osutaja kontrolli.

Kui pädev asutus leiab, et lennuvälja käitaja või perrooniteenuste osutaja välja pakutud alternatiivsed nõuete täitmise meetodid vastavad rakenduseeskirjadele, teatab ta viivitamata:

- (1) taotlejale, et nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid on lubatud rakendada, ning vajaduse korral muudab vastavalt taotleja sertifikaati;
  - (2) ametile nõuete täitmise alternatiivsete meetodite sisust, lisades kõigi asjaomaste dokumentide koopiad;
  - (3) teistele liikmesriikidele nendest nõuete täitmise alternatiivsetest meetoditest, mis vastu võeti;
  - (4) teistele pädeva asutuse liikmesriigis asuvatele sertifitseeritud lennuväljadele.
- (e) Kui pädev asutus ise kasutab määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadega kooskõla tagamiseks nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid, siis:
- (1) teeb need tema järelevalve all olevatele lennuvälja käitajatele ja perrooniteenuste osutajatele kättesaadavaks ning
  - (2) teatab neist viivitamata ametile.

Pädev asutus esitab ametile nõuete täitmise alternatiivsete meetodite täieliku kirjelduse, sealhulgas kõik menetluste asjakohased muudatused, ning rakenduseeskirjadele vastavust kinnitava hinnangu.

ADR.AR.A.025 Ameti teavitamine

- (a) Pädev asutus teavitab ametit viivitamata kõikidest määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade rakendamiseiga seotud olulistest probleemidest.
- (b) Pädev asutus esitab ametile kõikides talle laekunud vahejuhtumite aruannetes sisalduva ohutuse seisukohalt olulise teabe.

ADR.AR.A.030 Viivitamatu reageerimine ohutusprobleemile

- (a) Ilma et see mõjutaks direktiivi 2003/42/EÜ³ kohaldamist, rakendab pädev asutus ohutusteabe nõuetekohase kogumise, analüüsimise ja levitamise süsteemi.
- (b) Amet rakendab süsteemi talle saabunud asjakohase ohutusteabe nõuetekohaseks analüüsimiseks ning edastab viivitamata liikmesriikidele ja komisjonile kogu teabe, sealhulgas soovitude ja võetavate parandusmeetmetega seotud teabe, mida neil on vaja selleks, et aegsasti reageerida määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadega hõlmatud lennuväljade, lennuvälja käitajate ning perrooniteenuste osutajatega seotud ohutusprobleemidele.
- (c) Alapunktides a ja b osutatud teabe saamisel võtab pädev asutus nõuetekohased meetmed ohutusprobleemi lahendamiseks, sealhulgas annab välja punkti ADR.AR.A.040 kohased ohutusdirektiivid.
- (d) Alapunkti c alusel võetavad meetmed teatatakse viivitamata kõikidele lennuvälja käitajatele või perrooniteenuste osutajatele, kes määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade kohaselt peavad neid täitma. Pädev asutus teatab meetmed ka ametile ning ühise tegutsemise vajalikkuse korral teistele asjaomastele liikmesriikidele.

---

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/42/EÜ vahejuhtumitest teatamise kohta tsiviillennunduses (ELT L 167, 4.7.2003, lk 23).

ADR.AR.A.040 Ohutusdirektiivid

- (a) Kui pädev asutus on määranud kindlaks viivitamatut reageerimist nõudva ohuolukorra olemasolu, annab ta välja ohutusdirektiivi, milles nõetakse vastavuse tõendamist ameti kehtestatud mis tahes muudetud või täiendatud sertifitseerimistingimustele, mida pädev asutus peab vajalikuks.
- (b) Ohutusdirektiiv edastatakse vajaduse korral asjaomastele lennuvälja käitajatele või perroomiteenuste osutajatele ning see sisaldab vähemalt järgmist teavet:
  - (1) ohuolukorra nimetus;
  - (2) ohustatud projekti, seadme või tegevuse nimetus;
  - (3) vajalikud meetmed ja nende põhjendus, sh muudetud või täiendavad sertifitseerimistingimused, mille nõuetele tuleb vastata;
  - (4) vajalike meetmete rakendamise tähtaeg;
  - (5) jõustumise kuupäev.
- (c) Pädev asutus edastab ohutusdirektiivi ühe eksemplari ametile.
- (d) Pädev asutus kontrollib lennuvälja käitajate ning perroomiteenuste osutajate vastavust kohaldatavatele ohutusdirektiividele.

B-ALAJAGU – JUHTIMINE (ADR.AR.B)

ADR.AR.B.005 Juhtimissüsteem

- (a) Pädev asutus kehtestab ja haldab juhtimissüsteemi, mis hõlmab vähemalt järgmist:
- (1) dokumenteeritud põhimõtted ja menetlused, milles kirjeldatakse juhtimissüsteemi tegevust, vahendeid ja meetodeid, et saavutada kooskõla määrusega (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadega; menetlused peavad olema ajakohased ja neid kasutatakse asutuses alusdokumentidena kõikide seonduvate ülesannete puhul;
  - (2) piisav arv töötajaid (koos lennuvälja inspektoritega) ülesannete ja kohustuste täitmiseks; töötajad peavad olema neile määratud ülesannete täitmiseks kvalifitseeritud ning jätkuva pädevuse tagamiseks vajalike teadmiste, kogemuste, alg- ja täiendkoolitusega ning töökohal saadud väljaõppega; kõikide ülesannete nõuetekohase täitmise tagamiseks tuleb kehtestada töötajate kättesaadavuse planeerimise süsteem;
  - (3) nõuetekohased töövahendid ja kontoriruumid ettenähtud ülesannete täitmiseks;
  - (4) ametlikud menetlused, millega jälgitakse juhtimissüsteemi vastavust asjakohastele nõuetele ning menetluste asjakohasust, mis muu hulgas hõlmab siseauditi korra ja ohutusriskide juhtimise korra väljatöötamist.
- (b) Pädev asutus määrab juhtimissüsteemi iga tegevusvaldkonna jaoks ühe või mitu isikut, kes vastutavad üldiselt asjakohaste ülesannete juhtimise eest.
- (c) Pädev asutus kehtestab kogu vajaliku teabe vastastikusel vahetuses osalemise ja muude pädevate asutuste abistamise menetlused.

ADR.AR.B.010 Ülesannete andmine kvalifitseeritud üksustele

- (a) Liikmesriik võib määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadega hõlmatud isikute või organisatsioonide esmase sertifitseerimise või pideva järelevalvega seotud ülesandeid anda ainult kvalifitseeritud üksustele. Ülesannete andmisel tagab pädev asutus, et ta on teinud järgmist:
- (1) välja töötanud süsteemi, millega antakse nii esmane kui ka jooksev hinnang selle kohta, kas kvalifitseeritud üksus vastab määruse (EÜ) nr 216/2008 V lisa nõuetele. Süsteem ja hindamistulemused dokumenteeritakse;
  - (2) sõlminud kvalifitseeritud üksusega mõlema poole asjakohasel juhtimistasandil heaks kiidetud dokumenteeritud kokkuleppe, milles on selgelt sätestatud järgmine:
    - (i) täidetavad ülesanded;
    - (ii) esitatavad deklaratsioonid, aruanded ja dokumendid;
    - (iii) asjaomaste ülesannete täitmise tehnilised tingimused;
    - (iv) täidetavate ülesannetega seotud vastutus ning
    - (v) ülesannete täitmisel saadud teabe kaitse.

- (b) Pädev asutus tagab, et punkti ADR.AR.B.005 alapunkti a alapunktiga 4 ette nähtud siseauditi kord ja ohutusriskide juhtimise kord hõlmab kõiki tema nimel täidetavaid sertifitseerimis- ja pideva järelevalve ülesandeid.

ADR.AR.B.015 Juhtimissüsteemi muudatused

- (a) Pädeval asutusel peab olema süsteem selliste muudatuste kindlakstegemiseks, mis mõjutavad tema suutlikkust täita määruses (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjades kindlaks määratud ülesandeid ja kohustusi. See süsteem peab võimaldama tal vastavalt vajadusele võtta juhtimissüsteemi sobivuse ja tõhususe säilitamiseks meetmeid.
- (b) Tõhusa rakendamise tagamiseks ajakohastab pädev asutus õigeaegselt oma juhtimissüsteemi vastavalt määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade muudatustele.
- (c) Pädev asutus teatab ametile muudatused, mis mõjutavad tema suutlikkust täita määruses (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjades kindlaks määratud ülesandeid ja kohustusi.

ADR.AR.B.020 Andmete säilitamine

- (a) Pädev asutus võtab kasutusele andmete säilitamise süsteemi, mis võimaldab järgmiste andmete nõuetekohast säilitamist, juurdepääsu ja usaldusväärset jälgitavust:
- (1) juhtimissüsteemi dokumenteeritud põhimõtted ja menetlused;
  - (2) töötajate koolitus, pädevus ja volitused;
  - (3) kvalifitseeritud üksustele antud ülesanded, mis hõlmavad punkti ADR.AR.B.010 kohaselt nõutavaid elemente, ning ülesannete üksikasjalik kirjeldus;
  - (4) lennuväljade ja lennuvälja käitajate sertifitseerimise menetlused ja pidev järelevalve;
  - (5) perrooniteenuste osutajate deklareerimismenetlused ja pidev järelevalve;
  - (6) samaväärse ohutustasemega juhtumite ja sertifitseerimise aluste eritingimuste dokumendid ning kõik kõrvalekallete lubamise ja meetmete dokumendid (DAAD);
  - (7) lennuvälja käitajate ning perrooniteenuste osutajate väljapakutud nõuete täitmise alternatiivsete meetodite hindamine ja ametile teatavakstegemine ning pädeva asutuse enda kasutatavate nõuete täitmise alternatiivsete meetodite hindamine;
  - (8) puudused, parandusmeetmed ja meetmete lõpuleviimise kuupäev;
  - (9) võetud täitemetmed;
  - (10) ohutusteabega seotud meetmed ja järelmeetmed ning
  - (11) paindlikkussätete kasutamine vastavalt määruse (EÜ) nr 216/2008 artiklile 14.
- (b) Pädev asutus haldab kõikide välja antud sertifikaatide ja laekunud deklaratsioonide loetelu.
- (c) Lennuvälja ja lennuvälja käitaja sertifitseerimise või perrooniteenuste osutaja deklaratsiooniga seonduvaid dokumente säilitatakse vastavalt sertifikaadi või deklaratsiooni kehtivusaja jooksul.

- (d) Alapunkti a alapunktidega 1–3 ja 7–11 seonduvaid dokumente säilitatakse asjaomaste andmekaitse õigusaktide kohaselt vähemalt viis aastat.

C-ALAJAGU – JÄRELEVALVE, SERTIFITSEERIMINE JA JÕUSTAMINE (ADR.AR.C)

ADR.AR.C.005 Järelevalve

- (a) Pädev asutus kontrollib järgmist:
  - (1) vastavus lennuväljadele ja lennuvälja käitajatele kohaldatavatele sertifitseerimise alustele ja kõikidele nõuetele enne heakskiidu või sertifikaadi väljaandmist;
  - (2) jätkuv vastavus deklareerimiskohustusega lennuväljadele ja lennuvälja käitajatele või perrooniteenuste osutajatele kehtivatele sertifitseerimise alustele ja kõikidele nõuetele ning
  - (3) asjakohaste ohutusmeetmete rakendamine, mis on määratletud punkti ADR.AR.A.030 alapunktides c ja d.
- (b) Nimetatud kontrolli suhtes kohaldatakse järgmist:
  - (1) selle läbiviimist toetavad dokumendid, mis on ette nähtud ohutusjärelevalve eest vastutavate töötajate juhendamiseks nende tööülesannete täitmisel;
  - (2) asjaomastele lennuvälja käitajatele või perrooniteenuste osutajatele antakse teavet ohutusjärelevalve tulemuste kohta;
  - (3) selle aluseks on auditid ja inspekteerimised, sealhulgas vajaduse korral etteteatamiseta kontrollkäigud ning
  - (4) kontrolli käigus saab pädev asutus vajalikud tõendid juhuks, kui on vaja võtta täiendavaid meetmeid, sealhulgas punkti ADR.AR.C.055 kohaseid meetmeid.
- (c) Järelevalve ulatus määratakse kindlaks varasema järelevalvetegevuse ning tuvastatud ohusprioriteetide alusel.
- (d) Pädev asutus kogub ja töötleb mis tahes teavet, mida peetakse vajalikuks järelevalve, sealhulgas vajaduse korral etteteatamiseta kontrollkäikude suhtes.
- (e) Pädev asutus võib oma järelevalvevolituste raames kehtestada eelneva heakskiidu nõude lennuvälja käitaja poolt ADR.OPS.B.075 kohaselt jälgitavadel aladel täheldatud mis tahes takistuste, arendamise ja muu tegevuse suhtes, mis võib mõjutada ohutust või ohustada lennuvälja käitamist.

ADR.AR.C.010 Järelevalveprogramm

- (a) Pädev asutus teeb iga oma tegevust pädevale asutusele deklareeriva lennuvälja käitaja ja perrooniteenuste osutaja puhul järgmist:
  - (1) kehtestab punktis ADR.AR.C.005 ette nähtud järelevalvetegevust hõlmava järelevalveprogrammi ja haldab seda;
  - (2) kehtestab asjakohase kuni 48-kuulise järelevalve planeerimistsükli.
- (b) Järelevalveprogramm sisaldab iga järelevalve planeerimistsükli kohta auditeid ja inspekteerimisi, sealhulgas vajaduse korral etteteatamiseta kontrollkäike.
- (c) Järelevalveprogramm ja planeerimistsükkel kajastavad lennuvälja käitaja ohutussuutlikkust ja lennuvälja riskitaset.

- (d) Järelevalveprogramm sisaldab auditite ja inspekteerimiste tähtaegu ning auditite ja inspekteerimiste toimumise kuupäevi.

ADR.AR.C.015 Sertifitseerimismenetluse algatamine

- (a) Sertifikaadi esmase väljaandmise taotluse saamisel hindab pädev asutus taotlust ja kontrollib vastavust kohaldatavatele nõuetele.
- (b) Olemasoleva lennuvälja korral määrab pädev asutus kindlaks tingimused, mille kohaselt lennuvälja käitaja võib sertifitseerimise ajal tegutseda, välja arvatud juhul, kui pädev asutus leiab, et lennuvälja sertifikaat tuleb peatada. Pädev asutus teatab lennuvälja käitajale sertifitseerimismenetluse eeldatava ajakava ja sooritab sertifitseerimise lühima mõistliku aja jooksul.
- (c) Pädev asutus kehtestab punkti ADR.AR.C.020 kohased sertifitseerimise alused ja teatab need taotlejale.

ADR.AR.C.020 Sertifitseerimise alused

Pädev asutus kehtestab ja teatab taotlejale sertifitseerimise alused, mis koosnevad järgmisest:

- (a) ameti väljastatud sertifitseerimistingimused, mida pädev asutus peab lennuvälja konstruktsiooni ja käitamise tüübi suhtes kohaldatavaks ja mis jõustuvad sertifikaadi jõustumise kuupäeval, välja arvatud juhul, kui:
  - (1) taotleja nõustub täitma hiljem jõustuvaid muudatusi või
  - (2) pädev asutus leiab, et selliste hiljem jõustuvate muudatuste järgimine on vajalik;
- (b) mis tahes säte, mille samaväärset ohutustaset on taotleja tõendanud ja mille pädev asutus on heaks kiitnud;
- (c) mis tahes punkti ADR.AR.C.025 kohane eritingimus, mida pädev asutus peab vajalikuks sertifitseerimise alusesse lisada.

ADR.AR.C.025 Eritingimused

- (a) Pädev asutus näeb lennuväljale ette konkreetsed üksikasjalikud tehnilised nõuded ehk eritingimused, kui punkti ADR.AR.C.020 alapunktis a esitatud ameti väljastatud sertifitseerimistingimused ei ole määruse (EÜ) nr 216/2008 Va lisas sätestatud oluliste nõuete täitmise tagamiseks piisavad või sobivad järgmistel põhjustel:
  - (1) sertifitseerimistingimusi ei ole võimalik täita lennuvälja asukohaga seonduvate füüsiliste, topograafiliste või samalaadsete piirangute tõttu;
  - (2) lennuvälja konstruktsioonis on uusi või ebatavalisi omadusi või
  - (3) nimetatud lennuvälja või muude samalaadsete konstruktsiooniomadustega lennuväljade käitamisel on selgunud, et ohutus ei pruugi olla tagatud.
- (b) Eritingimused sisaldavad selliseid tehnilisi nõudeid, sealhulgas täitmisele kuuluvaid piiranguid või menetlusi, mida pädev asutus peab määruse (EÜ) nr 216/2008 Va lisas sätestatud olulistele nõuetele vastavuse tagamiseks vajalikuks.

ADR.AR.C.035 Sertifikaatide väljastamine

- (a) Pädev asutus võib enne sertifikaadi väljastamist nõuda selliste inspekteerimiste, katsete või ohutushindamiste tegemist või ülesannete täitmist, mida ta peab vajalikuks.
- (b) Pädev asutus väljastab kas:
  - (1) lennuvälja ühise sertifikaadi või
  - (2) kaks eraldi sertifikaati, millest üks on lennuväljale ja teine lennuvälja käitajale.
- (c) Pädev asutus väljastab alapunktis b ette nähtud sertifikaadi(d), kui lennuvälja käitaja on tõendanud pädevale asutusele vastuvõetaval viisil vastavust punktide ADR.OR.B.025 ja ADR.OR.E.005 nõuetele.
- (d) Sertifikaat hõlmab lennuvälja sertifitseerimise aluseid, lennuvälja käsiraamatut ja vajaduse korral pädeva asutuse ning iga kõrvalekallete lubamise ja meetmete dokumendiga (DAAD) sätestatavaid mis tahes muid käitamistingimusi või -piiranguid.
- (e) Sertifikaat antakse välja määramata ajaks. Lennuvälja käitaja õigused ja sertifikaadi kohaselt lubatud tegevusalade ulatus määratakse kindlaks sertifikaadile lisatud tingimustes.
- (f) Muude kui esimese astme ja enne sertifitseerimise kuupäeva kõrvaldamata puuduste korral tuleb teha ohutushindamine ja vajaduse korral nende risk leevendada ning koostada puuduste kõrvaldamise parandusmeetmete kava, mille kiidab heaks pädev asutus.
- (g) Selleks et lennuvälja käitaja saaks teha punkti ADR.OR.B.040 alapunkti d kohaselt muudatusi pädeva asutuse eelneva heakskiiduta, kiidab pädev asutus heaks menetluse, millega määratakse kindlaks kõnealuste muudatuste ulatus ning kirjeldatakse muudatuste juhtimist ja neist teatamist.

ADR.AR.C.040 Muudatused

- (a) Eelnevat heakskiitu eeldava punkti ADR.OR.B.40 kohase muudatuse taotluse saamisel hindab pädev asutus taotlust ja vajaduse korral teatab lennuvälja käitajale järgmise:
  - (1) kavandatava muudatuse suhtes kohaldatavad ameti kehtestatud sertifitseerimistingimused, mis kehtivad taotluse esitamise kuupäeval, välja arvatud juhul, kui:
    - (i) taotleja nõustub täitma hiljem jõustuvaid muudatusi või
    - (ii) pädev asutus leiab, et selliste hiljem jõustuvate muudatuste järgimine on vajalik;
  - (2) ameti väljastatud mis tahes muud sertifitseerimistingimused, mida amet peab kavandatava muudatusega otseselt seotuteks;
  - (3) pädeva ameti vajalikuks peetav mis tahes eritingimus ning eritingimuste muudatus, mille pädev asutus on punkti ADR.AR.C.025 kohaselt ette näinud;
  - (4) muudetud sertifitseerimise alused, kui kavandatud muudatus neid mõjutab.
- (b) Pädev asutus kiidab muudatuse heaks, kui lennuvälja käitaja on tõendanud pädevale asutusele vastuvõetaval viisil vastavust punkti ADR.OR.B.040 ja vajaduse korral punkti ADR.OR.E.005 nõuetele.
- (c) Kui heaks kiidetud muudatus mõjutab sertifikaadi tingimusi, teeb pädev asutus nendesse vajalikud muudatused.

- (d) Pädev asutus kiidab heaks tingimused, mille raames lennuvälja käitaja tegutseb muudatuste ajal.
- (e) Ilma et see mõjutaks täiendavaid täitemeetmeid, peatab pädev asutus sertifikaadi, tunnistab selle kehtetuks või kehtestab sellele piirangud, kui lennuvälja käitaja rakendab eelnevat heakskiitu nõudvaid muudatusi ilma, et pädev asutus oleks need alapunkti a kohaselt heaks kiitnud.
- (f) Selliste muudatuste puhul, mis eelnevat heakskiitu ei nõua, hindab pädev asutus lennuvälja käitaja poolt punkti ADR.OR.B.040 alapunkti d kohaselt esitatud teates sisalduvat teavet, et kontrollida tema asjakohast juhtimist ning kontrollida tema vastavust sertifitseerimistingimustele ja muudele muudatuse korral kohaldatavatele asjakohastele nõuetele. Nõuete rikkumise korral teeb pädev asutus järgmist:
  - (1) teatab lennuvälja käitajale nõuete rikkumisest ja nõuab täiendavate muudatuste tegemist ning
  - (2) esimese või teise astme puuduste korral järgib punkti ADR.AR.C.055 sätteid.

ADR.AR.C.050 Perrooniteenuste osutajate deklaratsioonid

- (a) Kui pädev asutus saab perrooniteenuseid lennuväljal osutada kavatsevalt perrooniteenuste osutajalt deklaratsiooni, kontrollib pädev asutus, et deklaratsioon sisaldab kogu teavet, mida nõutakse ADR.OR-osas, ja saadab organisatsioonile deklaratsiooni kättesaamise teate.
- (b) Kui deklaratsioon ei sisalda nõutavat teavet või sisaldab kohaldatavate nõuete rikkumisele viitavat teavet, teatab pädev asutus perrooniteenuste osutajale ja lennuvälja käitajale nõuete rikkumisest ning nõuab täiendavat teavet. Vajaduse korral korraldab pädev asutus perrooniteenuste osutaja ja lennuvälja käitaja inspekterimise. Kui rikkumine tõendatakse, võtab pädev asutus punktis ADR.AR.C.055 määratletud meetmed.
- (c) Pädev asutus peab tema järelevalve alla kuuluvate perrooniteenuste osutajate deklaratsioonide registrit.

ADR.AR.C.055 Puudused, tähelepanekud, parandus- ja täitemeetmed

- (a) Punkti ADR.AR.C.005 alapunkti a kohast järelevalvet teostaval pädeval asutusel peab olema puuduste ohutustähtsuse analüüsimise süsteem.
- (b) Pädev asutus väljastab esimese astme puuduse teatise, kui tuvastatakse lennuvälja sertifitseerimise aluste, määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade kohaldatavate nõuete, lennuvälja käitajate või perrooniteenuste osutajate menetluste ja juhendite või loa või sertifikaadi tingimuste või sertifikaadi või deklaratsiooni sisu oluline rikkumine, mis vähendab ohutustaset või kahjustab tõsiselt lennuohutust.

Esimese astme puudused hõlmavad muu hulgas järgmist:

- (1) organisatsioon ei taga pädevale asutusele pärast kaht kirjalikku avaldust punktis ADR.OR.C.015 kindlaksmääratud juurdepääsu lennuvälja ja lennuvälja käitajate või perrooniteenuste osutajate ruumide külastamiseks tavalisel tööajal;
- (2) organisatsioon on sertifikaadi saanud või selle kehtivust pikendanud kirjalike tõendite võltsimise teel;

- (3) on tõendeid sertifikaadi väärkasutuse kohta ning
- (4) vastutava juhi puudumine.
- (c) Pädev asutus väljastab teise astme puuduse teatise, kui tuvastatakse lennuvälja sertifitseerimise aluste, määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade kohaldatavate nõuete, lennuvälja käitajate või perrooniteenuste osutajate menetluste ja juhendite või loa või sertifikaadi tingimuste või sertifikaadi või deklaratsiooni sisu oluline rikkumine, mis võib ohutust vähendada või potentsiaalselt ohustada.
- (d) Kui järelevalve käigus või muul viisil leitakse puudus, teatab pädev asutus nimetatud puudusest kirjalikult lennuvälja käitajale või perrooniteenuste osutajale ning nõuab kindlakstehtud rikkumis(t)e kõrvaldamiseks parandusmeetmete võtmist, ilma et see mõjutaks määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadega ette nähtud muid meetmeid.
- (1) Esimese astme puuduse korral võtab pädev asutus viivitamata asjakohased meetmed toimingute keelamiseks või piiramiseks; vajaduse korral võtab pädev asutus olenevalt puuduse ulatusest meetmed sertifikaadi kehtetuks tunnistamiseks või deklaratsiooni registrist kustutamiseks või sertifikaadi või deklaratsiooni täielikuks või osaliseks peatamiseks, kuni lennuvälja käitaja või perrooniteenuste osutaja on võtnud sobivad parandusmeetmed.
- (2) Teise astme puuduse korral teeb pädev asutus järgmist:
- (i) annab lennuvälja käitajale või perrooniteenuste osutajale parandusmeetmete võtmiseks tähtaja, mis lisatakse puuduse laadiga kooskõlas olevate meetmete kavale ning
- (ii) hindab lennuvälja käitaja või perrooniteenuste osutaja pakutud parandusmeetmete kava ja selle rakendamise korda ning kinnitab need, kui need on hinnangu kohaselt asjaomas(t)e rikkumis(t)e parandamiseks piisavad.
- (3) Kui lennuvälja käitaja või perrooniteenuste osutaja ei esita vastuvõetavat parandusmeetmete kava või ei suuda parandusmeetmeid pädeva asutuse kinnitatud või pikendatud tähtaja jooksul rakendada, tunnistatakse puudus esimese astme puuduseks ning võetakse meetmed vastavalt alapunkti d alapunkti 1 sätetele.
- (4) Pädev asutus registreerib kõik tuvastatud puudused ning vajaduse korral tema poolt kohaldatud täite- ja parandusmeetmed ning puudustega seotud meetmete lõpuleviimise ajad.
- (e) Juhtumite korral, mis ei vaja nimetamist esimese või teise astme puuduseks, võib pädev asutus väljastada tähelepanekuid.

ANNEX II

Asutuse nõuete osa – lennuvälja käitajad (ADR.OR-osa)

A-ALAJAGU – ÜLDNÕUDED (ADR.OR.A)

ADR.OR.A.005 Reguleerimisala

Käesolevas lisas kehtestatakse järgmiste isikute nõuded:

- (a) lennuvälja käitajad, kelle suhtes kohaldatakse määrust (EÜ) nr 216/2008 seoses sertifitseerimise, juhtimise, käsiraamatute ja muude ülesannetega;
- (b) perrooniteenuste osutajad.

ADR.OR.A.010 Pädev asutus

Käesoleva osa tähenduses on pädev asutus lennuvälja asukoha liikmesriigi nimetatud pädev asutus.

ADR.OR.A.015 Nõuete täitmise viisid

- (a) Määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade täitmiseks võib lennuvälja käitaja või perrooniteenuste osutaja kasutada lisaks ameti heakskiidetud nõuete täitmise aktsepteeritud meetoditele ka nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid.
- (b) Kui lennuvälja käitaja või perrooniteenuste osutaja soovib määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade täitmiseks kasutada ameti kehtestatud täitmise aktsepteeritud meetodist erinevat alternatiivset meetodit, peab ta enne selle rakendamist esitama pädevale asutusele nõuete täitmise alternatiivse meetodi üksikasjaliku kirjelduse. Kirjeldus peab sisaldama kõiki asjaomaste käsiraamatute ja menetluste muudatusi ning rakenduseeskirjade täitmist tõendavat hinnangut.

Lennuvälja käitaja või perrooniteenuste osutaja võib eespool nimetatud nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid rakendada pärast pädeva asutuse eelnevat heakskiitu ning punkti ADR.AR.A.015 alapunkti d kohase teate saamist.

- (c) Kui lennuvälja käitaja ise perrooniteenuseid ei osuta, tohib nende osutaja kasutada nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid alapunktide a ja b kohaselt lennuvälja käitaja eelneva loal.

B-ALAJAGU – SERTIFITSEERIMINE (ADR.OR.B)

ADR.OR.B.005 Lennuväljade ja lennuvälja käitajate sertifitseerimiskohustused

Enne lennuvälja käitamise alustamist või käesoleva määruse artikli 5 kohase erandi tühistamise korral peab lennuvälja käitaja hankima pädeva asutuse väljastatud asjakohase(d) sertifikaadi(d).

ADR.OR.B.015 Sertifikaadi taotlemine

- (a) Sertifikaadi taotlus esitatakse pädeva asutuse kehtestatud vormingus ja viisil.
- (b) Taotleja esitab pädevale asutusele järgmised andmed:
  - (1) nimi, ärinimi, aadress ja postiaadress;
  - (2) järgmine teave ja andmed:
    - (i) lennuvälja asukoht;
    - (ii) lennuvälja käitamise tüüp;
    - (iii) lennuvälja konstruktsioon ja rajatised vastavalt ameti kehtestatud sertifitseerimistingimustele;
  - (3) mis tahes kõrvalekalded ameti kehtestatud kohaldatavatest sertifitseerimistingimustest;
  - (4) dokumendid, mis tõendavad, kuidas kavatsetakse täita määrusega (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadega kehtestatud nõudeid. Need dokumendid peavad sisaldama heakskiitu mittenõudvate muudatuste haldamise ja pädevale asutusele teatamise korda, mis on lennuvälja käsiraamatus; selle korra hilisemad muudatused vajavad pädeva asutuse eelnevat heakskiitu;
  - (5) tõendid, et on piisavalt ressursse, et käitada lennuvälja kohaldatavate nõuete kohaselt;
  - (6) taotleja ja lennuvälja omaniku ja/või maaomaniku suhte kirjalikud tõendid;
  - (7) punkti ADR.OR.D.015 kohaselt nõutava vastutava juhi ning muude isikute nimi/nimed ja asjakohane teave;
  - (8) punkti ADR.OR.E.005 kohaselt nõutava lennuvälja käsiraamatu koopia.
- (c) Kui pädev asutus peab seda vastuvõetavaks, võib alapunktide 7 ja 8 teabe esitada pädeva asutuse määratud hilisemas etapis, kuid enne sertifikaadi väljastamist.

ADR.OR.B.025 Nõuetele vastavuse tõendamine

- (a) Lennuvälja käitaja teeb järgmist:
  - (1) sooritab ja dokumenteerib kõik vajalikud tegevused, inspekteerimised, katsed, ohutushindamised või ülesanded ning tõendab pädevale asutusele järgmist:
    - (i) vastavus teatatud sertifitseerimise alustele, muudatuse suhtes kohaldatavatele sertifitseerimistingimustele, mis tahes ohutusdirektiividele (vajaduse korral) ning määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade kohaldavatele nõuetele;

- (ii) lennuvälja, selle takistuste piirangu pindade ja kaitsepindade ning lennuväljaga seonduvate muude alade omadused ja iseärasused ei ohusta lennutegevust ning
  - (iii) lennuvälja lennuprotseduurid on heaks kiidetud;
- (2) selgitab pädevale asutusele nõuetele vastavuse tõendamise viisi;
- (3) kinnitab pädevale asutusele, et ta vastab alapunkti a alapunkti 1 nõuetele.
- (b) Lennuvälja käitaja hoiab asjakohast projekteerimisteavet, sealhulgas jooniseid, inspekteerimiste, katsete ja muude toimingute asjakohaseid aruandeid ametile kättesaadavana punkti ADR.OR.D.035 kohaselt ja esitab need nõudmisel pädevale asutusele.

ADR.OR.B.030 Sertifikaadi tingimused ja sertifikaadi omaniku õigused

Lennuvälja käitaja järgib sertifikaadile lisatud tingimustes kindlaksmääratud reguleerimisala ja õigusi.

ADR.OR.B.035 Sertifikaadi jätkuv kehtivus

- (a) Sertifikaat on kehtiv, kuni:
  - (1) lennuvälja käitaja vastab määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade asjakohastele nõuetele ning lennuvälja vastab sertifitseerimise alustele, võttes arvesse punkti ADR.OR.C.020 kohaseid puuduste menetlemise sätteid;
  - (2) pädevale asutusele on tagatud punkti ADR.OR.C.015 kohane juurdepääs lennuvälja käitaja organisatsioonile, et kontrollida jätkuvat vastavust määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade asjakohastele nõuetele;
  - (3) sertifikaadist ei ole loobutud ja seda ei ole kehtetuks tunnistatud.
- (b) Kui sertifikaat tunnistatakse kehtetuks või sellest loobutakse, tagastatakse sertifikaat viivitamata pädevale asutusele.

ADR.OR.B.037 Perrooniteenuste osutaja deklaratsiooni jätkuv kehtivus

Punkti ADR.OR.B.060 kohane perrooniteenuste osutaja deklaratsioon on kehtiv, kuni:

- (a) perrooniteenuste osutaja ja seonduvad rajatised vastavad määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade asjakohastele nõuetele, võttes arvesse punkti ADR.OR.C.020 kohaseid puuduste menetlemise sätteid;
- (b) pädevale asutusele on tagatud punkti ADR.OR.C.015 kohane juurdepääs perrooniteenuste osutaja organisatsioonile, et kontrollida jätkuvat vastavust määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade asjakohastele nõuetele;
- (c) nende teenuste osutaja ei ole deklaratsiooni tagasi võtnud ning pädev asutus ei ole seda registrist kustutanud.

ADR.OR.B.040 Muudatused

- (a) Mis tahes muudatus, mis mõjutab:
  - (1) sertifikaadi tingimusi, selle sertifitseerimise aluseid ja ohutuse seisukohast olulisi lennuväljaseadmeid või

(2) oluliselt punkti ADR.OR.D.005 alapunktis b nõutava lennuvälja käitaja juhtimissüsteemi elemente,

peab olema pädeva asutuse poolt eelnevalt heaks kiidetud.

- (b) Lenluvälja käitaja peab heakskiidu taotlemiseks ja selle saamiseks esitama pädevale asutusele kõik muudatused, mis määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade kohaselt tuleb eelnevalt heaks kiita.
- (c) Alapunkti a või b kohase muudatuse taotlus tuleb esitada enne muudatuse tegemist, et pädeval asutusel oleks võimalik kontrollida määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade jätkuvat järgimist ning vajaduse korral muuta käitaja sertifikaati ja sellele lisatud asjaomaseid sertifitseerimistingimusi.

Muudatused tehakse alles pärast seda, kui pädev asutus on andnud punkti ADR.AR.C.040 kohase ametliku heakskiidu.

Muudatuste tegemise ajal tegutseb lennuvälja käitaja pädeva asutuse heakskiidetud tingimusi järgides.

- (d) Muudatusi, mis ei nõua eelnevat heakskiitu, hallatakse ja neist teatatakse pädevale asutusele, järgides pädeva asutuse poolt punkti ADR.AR.C.035 alapunkti g kohaselt kinnitatud menetlust.
- (e) Alapunkti f ja punkti ADR.OR.E.005 kohaselt esitab lennuvälja käitaja pädevale asutusele asjakohased dokumendid.
- (f) Punkti ADR.OR.D.005 kohase juhtimissüsteemi osana peab lennuvälja, selle käitamise, selle organisatsiooni või selle juhtimissüsteemi muudatusi kavandav lennuvälja käitaja tegema järgmist:
  - (1) kindlaks määrama asjaomaste isikute vastassuhted ning nende organisatsioonidega koostöös kavandama ja sooritama ohutushindamise;
  - (2) süstemaatiliselt kooskõlastama asjaomaste isikutega eeldused ja vähendamismeetmed;
  - (3) tagama muudatuste, sealhulgas võimalike vastassuhete laiahaardelise hindamise, ning
  - (4) tagama, et ohutushindamise toetamiseks koostatakse ja dokumenteeritakse täielikud ja kehtivad argumendid, tõendusmaterjalid ja ohutuskriteeriumid ning et muudatustega toetatakse ohutuse parandamist nii palju kui võimalik.

ADR.OR.B.050 Ameti sertifitseerimistingimuste jätkuv täitmine

Pärast ameti kehtestatud sertifitseerimistingimuste muutmist teeb lennuvälja käitaja järgmist:

- (a) korraldab lennuväljale kohaldatavate sertifitseerimistingimuste kindlaksmääramiseks ülevaatuse;
- (b) vajaduse korral algatab punkti ADR.OR.B.040 kohase menetluse ja rakendab lennuväljal vajalikud muudatused.

ADR.OR.B.060 Perrooniteenuste osutajate deklaratsioonid

- (a) Perrooniteenuste osutaja, kel lubatakse kinnitada, et ta suudab täita osutatavate teenustega seotud kohustusi ning et tal on selleks vahendid, peab pärast lennuvälja käitajaga selliste teenuste lennuväljal osutamise kokkuleppe sõlmimist tegema järgmist:

- (1) esitama pädevale asutusele kogu asjakohase teabe ja kinnitama, et ta vastab määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade asjakohastele nõuetele, kasutades selleks pädeva asutuse määratud vormi;
  - (2) esitama kooskõlas punkti ADR.OR.A.015 alapunktiga b pädevale asutusele kasutatavate nõuete täitmise alternatiivsete meetodite loetelu;
  - (3) säilitama vastavuse kohaldatavatele nõuetele ja deklaratsioonis esitatud andmetele;
  - (4) teatama pädevale asutusele deklaratsiooni või kasutatavate nõuete täitmise meetodite mis tahes muudatused, esitades muudetud deklaratsiooni, ning
  - (5) osutama teenuseid lennuvälja käsiraamatu kohaselt ja vastama kõikidele selles sisalduvatele asjakohastele sätetele.
- (b) Enne nimetatud teenuste osutamise lõpetamist teatab perrooniteenuste osutaja sellest pädevale asutusele ja lennuvälja käitajale.

ADR.OR.B.065 Tegevuse lõpetamine

Käitaja, kes kavatses lennuvälja käitamise lõpetada:

- (a) teatab sellest viivitamata pädevale asutusele;
- (b) esitab vastava teabe asjaomasele aeronavigatsiooniteabe teenistusele;
- (c) loovutab sertifikaadi pädevale asutusele käitamise lõpetamise kuupäeval ning
- (d) tagab, et on võetud asjakohased meetmed, millega takistada lennuvälja juhuslikku kasutamist õhusõidukite poolt, välja arvatud juhul, kui pädev asutus on heaks kiitnud lennuvälja kasutamise muuks otstarbeks.

C-ALAJAGU – LENNUVÄLJA KÄITAJA TÄIENDAVID KOHUSTUSED (ADR.OR.C)

ADR.OR.C.005 Lennuvälja käitaja kohustused

- (a) Lennuvälja käitaja vastutab lennuvälja ohutu käitamise ja hooldamise eest järgmiste dokumentide kohaselt:
- (1) määrus (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjad;
  - (2) tema sertifikaadi tingimused;
  - (3) lennuvälja käsiraamatu sisu ning
  - (4) lennuväljal olevate lennuväljaseadmete mis tahes muud käsiraamatud, kui asjakohane.
- (b) Lennuvälja käitaja tagab, et:
- (1) osutatakse liikluse mahu ja lennuvälja käitamise tingimuste suhtes asjakohaseid aeronavigatsiooniteenuseid ning
  - (2) lennuprotseduurid kavandatakse ja säilitatakse kohaldatavate nõuete kohaselt kas vahetult või selliseid teenuseid osutavate organisatsioonidega sõlmitud kokkulepete kaudu.
- (c) Lennuvälja käitaja teeb pädeva asutusega koostööd, et tagada õhusõidukite ohutuse suhtes asjakohase teabe lennuvälja käsiraamatusse lisamine ja vajaduse korral avaldamine. See teave peab sisaldama järgmist:
- (1) kohaldatavate nõuete erandid või nendest kõrvalekalded;
  - (2) sätted, mille puhul pädev asutus on samaväärse ohutustaseme sertifitseerimise aluste osana heaks kiitnud, ning
  - (3) lennuvälja kasutamise eritingimused ja piirangud.
- (d) Kui lennuväljal tekib ohuolukord, võtab lennuvälja käitaja viivitamata kõik vajalikud meetmed tagamaks, et õhusõidukid ei kasuta lennuvälja ohutust ohustavaid osi.

ADR.OR.C.015 Juurdepääs

Määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade asjakohastele nõuetele vastavuse kindlakstegemiseks annab lennuvälja käitaja või perroomiteenuste osutaja kõikidele pädeva asutuse volitatud isikutele juurdepääsu järgmisele:

- (a) mis tahes rajatistele, dokumentidele, teabele, andmetele, menetlustele ja mis tahes muudele tema sertifitseeritava või deklareeritava tegevusega seotud materjalidele olenemata sellest, kas tegu on allhanketoiminguga või mitte;
- (b) et sooritada või jälgida mis tahes tegevust, inspekteerimist, katset, hindamist või ülesannet, mida pädev asutus peab vajalikuks.

ADR.OR.C.020 Puudused ja parandusmeetmed

Puuduste kohta teate saamisel teeb lennuvälja käitaja või perroomiteenuste osutaja järgmist:

- (a) teeb kindlaks nõuete rikkumise algpõhjuse;
- (b) töötab välja parandusmeetmete kava ning
- (c) tõendab parandusmeetmete rakendamist pädevale asutusele vastuvõetaval viisil punkti ADR.AR.C.055 alapunktis d sätestatud asutusega kokkulepitud aja jooksul.

ADR.OR.C.025 Viivitamatu reageerimine ohutusprobleemile – ohutusdirektiivide täitmine

Lennuvälja käitaja või perroomiteenuste osutaja rakendab mis tahes ohutusmeetmed, sealhulgas ohutusdirektiivid, mille on kehtestanud pädev asutus kooskõlas punkti ADR.AR.A.030 alapunktiga c ja punktiga ADR.AR.A.040.

ADR.OR.C.030 Vahejuhtumite teatamine

- (a) Lennuvälja käitaja ja perroomiteenuste osutaja teatab pädevale asutusele ja teistele organisatsioonidele, kellele teatamist lennuvälja asukohariik nõuab, kõik õnnetused, tõsised intsidendid ja vahejuhtumid, nagu need on määratletud määruses (EL) nr 996/2010⁴ ja direktiivis 2003/42/EÜ⁵.
- (b) Ilma et see piiraks alapunkti a kohaldamist, teatab käitaja pädevale asutusele ja lennuväljaseadmete projekteerimise eest vastutavale organisatsioonile iga rikke, tehnilise defekti, lubatud tehniliste piiride ületamise, vahejuhtumi või muud eeskirjadevastased asjaolud, mis ohustasid või oleksid võinud ohustada ohutust, kuid mis ei põhjutanud õnnetust või tõsist intsidenti.
- (c) Ilma et see mõjutaks määruse (EL) nr 996/2010 ja direktiivi 2003/42/EÜ, komisjoni määruse (EÜ) nr 1321/2007⁶ ja komisjoni määruse (EÜ) nr 1330/2007⁷ kohaldamist, esitatakse alapunktides a ja b osutatud teated pädeva asutuse kehtestatud vormis ja viisil ning need peavad sisaldama kogu asjakohast teavet, mida lennuvälja käitaja või perroomiteenuste osutaja on olukorra kohta saanud.
- (d) Teade esitatakse võimalikult kiiresti, kuid igal juhul 72 tunni jooksul pärast seda, kui lennuvälja käitaja või perroomiteenuste osutaja on kindlaks teinud olukorra, millega teade on seotud, välja arvatud juhul, kui erakorralised asjaolud seda takistavad.
- (e) Vajaduse korral koostab lennuvälja käitaja või perroomiteenuste osutaja järelmeetmete aruande, et täpsemalt kirjeldada tulevikus selliste juhtumite vältimiseks kavandatavaid meetmeid, niipea kui need meetmed on kindlaks määratud. Aruanne koostatakse pädeva asutuse kehtestatud vormis ja viisil.

ADR.OR.C.040 Tulekahjude ennetamine

Lennuvälja käitaja kehtestab ja rakendab menetlused, millega keelatakse:

- (a) suitsetamine liiklusalal, lennuvälja muudel käitamisaladel ja lennuvälja aladel, kus hoitakse kütust ja muid tuleohtlikke materjale;

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 996/2010 tsiviillennunduses toimuvate lennuõnnetuste ja intsidentide uurimise ja ennetamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 94/56/EÜ (ELT L 295, 12.11.2010, lk 35).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/42/EÜ vahejuhtumitest teatamise kohta tsiviillennunduses (ELT L 167, 4.7.2003, lk 23).

⁶ ELT L 294, 13.11.2007, lk 3.

⁷ ELT L 295, 14.11.2007, lk 7.

- (b) lahtise leegi kasutamine või tuleohtlikku olukorda tekitav tegevus järgmistel aladel:
  - (1) lennuvälja alad, kus hoitakse kütust ja muid tuleohtlikke materjale;
  - (2) liiklusala või lennuvälja muud käitamisalad, välja arvatud juhul, kui lennuvälja käitaja on selleks loa andnud.

ADR.OR.C.045 Alkoholi, psühhoaktiivsete ainete ja ravimite tarvitamine

- (a) Lennuvälja käitaja kehtestab ja teeb teatavaks poliitika, mis käsitleb järgmiste isikute alkoholi, psühhoaktiivsete ainete ja ravimite tarvitamise nõudeid:
  - (1) lennuvälja käitamise, päästetegevuse, tuletõrje ja hoolduse töötajad;
  - (2) liiklusalal või lennuvälja muudel käitamisaladel saatjata tegutsevad isikud.
- (b) Poliitika sisaldab nõudeid selle kohta, et nendel isikutel on keelatud:
  - (1) tööajal alkoholi tarvitamine ning
  - (2) järgmiste ainete mõju all mis tahes ülesannete täitmine:
    - (i) alkohol ja mis tahes psühhoaktiivsed ained või
    - (ii) mis tahes ravimid, mis võivad takistada tema ohutut käitumist.

D-ALAJAGU – JUHTIMINE (ADR.OR.D)

ADR.OR.D.005 Juhtimissüsteem

- (a) Lennuvälja käitaja rakendab ohutusjuhtimissüsteemi sisaldava juhtimissüsteemi ja haldab seda.
- (b) Juhtimissüsteem sisaldab järgmist:
  - (1) selgelt kindlaksmääratud vastutuspiirid lennuvälja käitaja kogu organisatsioonis, sealhulgas juhtkonna otsene ohutusvastutus;
  - (2) lennuvälja käitaja üldiste ohutusideede ja -põhimõtete kirjeldus, mille on allkirjastanud tegevjuht ja mida nimetatakse ohutuspoliitikaks;
  - (3) ametlik menetlus, millega tagatakse käitamisohtude kindlaksmääramine;
  - (4) ametlik menetlus, millega tagatakse lennuvälja käitamise ohutusriskide analüüs, hindamine ja leevendamine;
  - (5) vahendid, millega kontrollitakse lennuvälja käitaja organisatsiooni ohutustegevust ohutusjuhtimise süsteemi ohutuse tulemusnäitajatega ja ohutuseesmärkidega võrreldes ning valideeritakse ohutusriskide juhtimismeetmete tõhusust;
  - (6) ametlik menetlus, millega tehakse järgmist:
    - (i) määratakse kindlaks lennuvälja käitaja organisatsiooni, juhtimissüsteemi, lennuvälja või selle käitamise muudatused, mis võivad mõjutada kehtivaid protsesse, menetlusi ja teenuseid;
    - (ii) kirjeldatakse enne muudatuste rakendamist ohutustaseme tagamise korda;
    - (iii) kõrvaldatakse või muudetakse ohutusriskide juhtimismeetmed, mis on muutunud käitamiskeskonna muudatuste tõttu tarbetuks või ebatõhusaks;
  - (7) ametlikud menetlused, millega vaadatakse läbi alapunktis a osutatud juhtimissüsteem, selgitatakse välja ohutusjuhtimise süsteemi ebapiisava toimivuse põhjused, määratakse kindlaks selle mõju käitamisele ning kõrvaldatakse või leevendatakse need põhjused;
  - (8) ohutuskoolituse programm, millega tagatakse, et lennuvälja käitamise, päästetegevuse ja tuletõrje, hoolduse ja juhtimise töötajad on oma ohutusjuhtimise süsteemi ülesannete täitmiseks väljaõppega ja pädevad;
  - (9) ohutusteabe edastamise ametlikud vahendid, millega tagatakse, et töötajad on täiesti teadlikud ohutusjuhtimise süsteemi olemasolust, edastatakse ohutuse jaoks määrava tähtsusega teavet ning selgitatakse, miks võetakse konkreetseid ohutusmeetmeid võetakse ja miks ohutusmenetlusi kehtestatakse või muudetakse;
  - (10) ohutusjuhtimise süsteemi kooskõlastamine lennuvälja hädaolukorrale reageerimise kavaga; lennuvälja hädaolukorrale reageerimise kava kooskõlastamine nende organisatsioonide hädaolukorrale reageerimise kavadega, kellega ta peab lennuvälja teenuste osutamise ajal suhtlema;
  - (11) ametlik protsess, millega jälgitakse organisatsiooni vastavust asjakohastele nõuetele ja menetluste asjakohasust.
- (c) Lennuvälja käitaja dokumenteerib juhtimissüsteemi kõik põhiprotsessid.

- (d) Juhtimissüsteem peab olema kooskõlas organisatsiooni suurusega ning tema toimingute laadiga, võttes arvesse asjaomaste toimingutega kaasnevaid ohte ja seonduvaid riske.
- (e) Kui lennupilooti käitajal on ka aeronavigatsiooniteenuste osutamise sertifikaat, peab ta tagama, et juhtimissüsteem hõlmab sertifikaadi kõiki tegevusi.

ADR.OR.D.007 Aeronavigatsiooniliste andmete ja aeronavigatsiooniteabe haldamine

- (a) Lennupilooti käitaja kehtestab ja haldab oma juhtimissüsteemi osana kvaliteedijuhtimissüsteemi, mis hõlmab järgmist:
  - (1) aeronavigatsiooniliste andmetega seonduv tegevus;
  - (2) aeronavigatsiooniteabe pakkumise tegevus.
- (b) Lennupilooti käitaja määratleb ohutus- ja ohutusjuhtimise eesmärkide saavutamise menetlused, mis käsitlevad järgmist:
  - (1) aeronavigatsiooniliste andmetega seonduv tegevus;
  - (2) aeronavigatsiooniteabe pakkumise tegevus.

ADR.OR.D.010 Allhanketoimingud

- (a) Allhanketoimingud on kõik lennupilooti käitaja sertifikaadi tingimustega kooskõlas olevasse tegevusalasse kuuluvad toimingud, mida teostab mõni teine asjaomaseks tegevuseks ise sertifitseeritud või sertifikaadi puudumise korral lennupilooti käitaja heakskiidu alusel tegutsev organisatsioon. Lennupilooti käitaja tagab, et mis tahes toimingu allhankena tellimisel või ostmisel vastab tellitud või ostetud teenus või süsteem kohaldatavatele nõuetele.
- (b) Kui lennupilooti käitaja tellib osa oma toimingutest allhankena organisatsioonilt, mis ise ei ole selleks tegevuseks käesoleva osa kohaselt sertifitseeritud, peab allhankijast organisatsioon töötama lennupilooti käitaja heakskiidu ja järelevalve alusel. Lennupilooti käitaja peab tagama pädeva asutuse juurdepääsu allhankijast organisatsioonile, et kontrollida jätkuvat vastavust kohaldatavatele nõuetele.

ADR.OR.D.015 Nõuded töötajatele

- (a) Lennupilooti käitaja määrab tegevjuhi, kelle ülesandeks on tagada, et kõikide toimingute rahastamine ja teostamine oleks kooskõlas kohaldatavate nõuetega. Tegevjuht vastutab tõhusa juhtimissüsteemi kehtestamise ja haldamise eest.
- (b) Lennupilooti käitaja määrab isikud, kes vastutavad järgmiste valdkondade juhtimise ja järelevalve eest:
  - (1) lennupilooti käitamise teenused ning
  - (2) lennupilooti hooldamine.
- (c) Lennupilooti käitaja määrab isiku või isikute rühma, kes vastutab ohutusjuhtimise süsteemi arendamise, haldamise ja igapäevase juhtimise eest.

Need isikud tegutsevad organisatsiooni muudest juhtidest sõltumatult, neil on vahetu juurdepääs tegevjuhile ja asjaomastele ohutusküsimuste juhtivtöötajatele ning nad alluvad tegevjuhile.
- (d) Lennupilooti käitajal peab olema kavandatavateks ülesanneteks ja kohaldatavatele nõuetele vastavateks toiminguteks piisav arv pädevaid töötajaid.

- (e) Lennuvälja käitaja määrab määratletud ülesannete ja kohustuste täitmiseks piisava arvu töötajate järelevalve teostajaid, võttes arvesse organisatsiooni struktuuri ning töötajate arvu.
- (f) Lennuvälja käitaja tagab, et lennuvälja käitamise, hoolduse ja juhtimisega tegelevad töötajad on saanud koolitusprogrammiga kooskõlas asjakohase väljaõppe.

ADR.OR.D.017 Koolituse ja tasemekontrolli programmid

- (a) Lennuvälja käitaja kehtestab ja rakendab lennuvälja käitamise, hoolduse ja juhtimisega tegelevate töötajate koolitusprogrammi.
- (b) Lennuvälja käitaja tagab, et liiklusalal või lennuvälja muudel käitamisaladel saatjata tegutsevad isikud on saanud asjakohase väljaõppe.
- (c) Lennuvälja käitaja tagab, et eespool alapunktides a ja b osutatud isikute jätkuva pädevuse tagamiseks rakendatakse korrapäraselt tasemekontrolli, et nad saaksid tõendanud oma suutlikkust täita neile määratud ülesandeid.
- (d) Lennuvälja käitaja tagab järgmise:
  - (1) koolitusprogrammi rakendavad nõuetekohase pädevuse ja kogemustega instruktorid ja hindajad ning
  - (2) koolituse korraldamiseks kasutatakse sobivaid rajatisi ja vahendeid.
- (e) Lennuvälja käitaja teeb järgmist:
  - (1) säilitab käesolevale nõudele vastavuse tõendamiseks pädevuse, koolituse ja tasemekontrolli asjakohased andmed;
  - (2) teeb need andmed asjaomase töötaja taotluse korral talle kättesaadavaks;
  - (3) kui isik töötab muu tööandja juures, teeb kõnealuse isiku andmed kättesaadavaks tema uuele tööandjale.

ADR.OR.D.020 Nõuded vahenditele

- (a) Lennuvälja käitaja tagab, et tema töötajatel või lennuvälja käitamise ja hooldamise teenuseid osutavate allhankijate töötajatel on juurdepääs sobivatele ja asjakohastele vahenditele.
- (b) Lennuvälja käitaja määrab lennuväljal sobivad alad, kus kooskõlas tehnilise juhendiga hoiustatakse lennuvälja kaudu veetavaid ohtlikke kaupu.

ADR.OR.D.025 Muude organisatsioonidega kooskõlastamine

Lennuvälja käitaja teeb järgmist:

- (a) tagab, et lennuvälja juhtimissüsteem käsitleb lennuvälja käitavate või seal teenuseid osutavate muude organisatsioonide ohutusmenetluste kooskõlastamist ja nende arvesse võtmist;
- (b) tagab, et sellised organisatsioonid kehtestavad ohutusmenetluse, et vastata määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade nõuetele ning lennuvälja käsiraamatus sätestatud nõuetele.

ADR.OR.D.027 Ohutusprogrammid

Lennuvälja käitaja teeb järgmist:

- (a) kehtestab, juhib ja rakendab ohutust edendavad ja ohutusteabe vahetamise programmid;
- (b) nõuab, et kõik lennuvälja käitavad või lennuväljal teenuseid osutavad organisatsioonid osaleksid nendes programmides.

ADR.OR.D.030 Ohutusteadete süsteem

- (a) Lennuvälja käitaja kehtestab ja rakendab lennuvälja käitavate või seal teenuseid osutavate kõikide töötajate ja organisatsioonide kasutatava ohutusteadete süsteemi, et edendada ohutust lennuväljal ja lennuvälja ohutut kasutamist.
- (b) Kooskõlas punkti ADR.OR.D.005 alapunkti b alapunktiga 3 teeb lennuvälja käitaja järgmist:
  - (1) nõuab, et alapunktis a osutatud töötajad ja organisatsioonid kasutaksid õnnetuste, tõsiste intsidentide ja vahejuhtumite kohustuslikuks teatamiseks ohutusteadete süsteemi;
  - (2) tagab, et ohutusteadete süsteemi võib kasutada mis tahes selliste puuduste, defektide ja ohtude vabatahtlikuks teatamiseks, mis võivad kahjustada ohutust.
- (c) Ohutusteadete süsteemiga kaitstakse aruandja isikut, julgustatakse vabatahtlikku teatamist ning võimaldatakse esitada teateid anonüümselt.
- (d) Lennuvälja käitaja teeb järgmist:
  - (1) dokumenteerib kõik esitatud teated;
  - (2) vajaduse korral analüüsib ja hindab teateid, et lahendada ohutusprobleeme ja kindlaks määrata suundumusi;
  - (3) tagab, et kõik ohutusprobleemi suhtes asjaomased lennuvälja käitavad või seal teenuseid osutavad organisatsioonid osalevad selliste teadete analüüsimisel ning et rakendatakse mis tahes kindlaksmääratud parandus- ja/või ennetusmeetmeid;
  - (4) vajaduse korral uurib teateid ning
  - (5) hoidub õiglase kultuuri põhimõtteid järgides süüdistamisest.

ADR.OR.D.035 Andmete säilitamine

- (a) Lennuvälja käitaja kehtestab nõuetekohase dokumenteerimissüsteemi, mis hõlmab kõiki määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade raames tehtavaid toiminguid.
- (b) Andmete vorming sätestatakse lennuvälja käsiraamatus.
- (c) Andmeid säilitatakse viisil, mis kindlustab nende kaitse kahjustuste, muutmise ja varguse eest.
- (d) Andmeid säilitatakse vähemalt viis aastat, välja arvatud järgmisi andmeid:
  - (1) lennuvälja sertifitseerimise aluseid, kasutatavaid nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid ning kehtivat/kehtivaid lennuvälja või lennuvälja käitaja kehtivat sertifikaati (kehtivaid sertifikaate) säilitatakse sertifikaadi kehtivusaja jooksul;
  - (2) kokkuleppeid muude organisatsioonidega säilitatakse nende kehtimise aja jooksul;

- (3) lennukäsitavate lennukäsitavate või -süsteemide käsiraamatuid säilitatakse nende lennukäsitavate kasutamise aja jooksul;
  - (4) ohutushindamise aruandeid säilitatakse süsteemi, menetluse, toimingu olemasolu aja jooksul;
  - (5) töötajate koolituse, pädevuse ja tervise ning tasemekontrolli andmeid säilitatakse vajaduse korral vähemalt neli aastat pärast töötaja töösuhte lõppemist või kuni pädev asutus on auditeerinud nende töövaldkonna;
  - (6) ohtude registri kehtiv versioon.
- (e) Kõiki andmeid säilitatakse asjaomaste andmekaitse õigusaktide kohaselt.

E-ALAJAGU – LENNUVÄLJA KÄSIRAAMAT JA DOKUMENDID (ADR.OR.E)

ADR.OR.E.005 Lennuvälja käsiraamat

- (a) Lennuvälja käitaja koostab lennuvälja käsiraamatu ja haldab seda.
- (b) Lennuvälja käsiraamatu sisu kajastab sertifitseerimise aluseid ning vastavalt vajadusele käesolevas osas ja ADR.OPS-osas sätestatud nõudeid ning ei tohi olla vastuolus sertifikaadi tingimustega. Lennuvälja käsiraamat sisaldab kogu teavet, mida on vaja lennuvälja, selle seadmete ning selle takistuste piirangu pindade ja kaitsepindade ning lennuväljaga seonduvate muude alade ohutuks kasutamiseks, käitamiseks ja hooldamiseks, või viitab sellele teabele.
- (c) Lennuvälja käsiraamatu võib välja anda mitmes osas.
- (d) Lennuvälja käitaja tagab, et kõikidel lennuvälja töötajatel ja kõikidel muudel organisatsiooni asjaomastel töötajatel on lihtne juurdepääs nende tööülesannet ja kohustusi käsitlevatele lennuvälja käsiraamatu osadele ning et neile teatatakse kõik nende tööülesannete suhtes asjakohased muudatused.
- (e) Lennuvälja käitaja teeb järgmist:
  - (1) esitab pädevale asutusele lennuvälja käsiraamatu kavandatavad muudatused ja täiendused nende aspektide kohta, mis punkti ADR.OR.B.040 kohaselt nõuavad eelnevat heakskiitu, enne jõustumiskuupäeva ning tagab, et need ei jõustu enne pädeva asutuse heakskiidu saamist;
  - (2) esitab pädevale asutusele lennuvälja käsiraamatu kavandatavad muudatused ja täiendused enne jõustumiskuupäeva, kui lennuvälja käsiraamatu kavandatavad muudatused ja täiendused korral nõutakse üksnes punkti ADR.OR.B.040 alapunkti d ja punkti ADR.OR.B.015 alapunkti b kohast pädevale asutusele teatamist.
- (f) Olenemata alapunktist e võib juhul, kui muudatusi või täiendusi on ohutuse huvides vaja teha viivitamata, kõnealused muudatused või täiendused viivitamata avaldada ja neid rakendada, tingimusel et nõutava heakskiidu saamiseks on taotlus esitatud.
- (g) Lennuvälja käitaja teeb järgmist:
  - (1) vaatab lennuvälja käsiraamatu sisu läbi, vajaduse korral tagab selle ajakohasuse ja muutmise;
  - (2) teeb lennuvälja käsiraamatusse kõik pädeva asutuse nõutud muudatused ja täiendused;
  - (3) teatab kõikidele lennuvälja töötajatele ja muudele organisatsioonidele nende tööülesannetega seotud muudatused.
- (h) Lennuvälja käitaja tagab muudest kinnitatud dokumentidest ja nende muudatustest pärineva teabe nõuetekohase esitamise lennuvälja käsiraamatus. See nõue ei takista lennuvälja käitajal lennuvälja käsiraamatus rangemate andmete ja menetluste kasutamist.
- (i) Lennuvälja käitaja tagab järgmise:
  - (1) lennuvälja käsiraamat koostatakse pädevale asutusele vastuvõetavas keeles;
  - (2) kõik töötajad suudavad lugeda ja mõista keelt, milles on kirjutatud nende tööülesannet ja kohustusi käsitlevad lennuvälja käsiraamatu ja käitamisdokumentide osad.

- (j) Lennuvälja käitaja tagab, et lennuvälja käsiraamat vastab järgmistele nõuetele:
  - (1) lennuvälja vastutava juht on selle allkirjastanud;
  - (2) see on avaldatud trükituna või elektroonilises vormis ning seda on lihtne täiendada;
  - (3) lennuvälja käsiraamatus rakendatakse versioonihaldussüsteemi, millega tähistatakse käsiraamatu versioonid;
  - (4) see järgib inimteguri põhimõtteid ning on korraldatud viisil, mis hõlbustab selle koostamist, kasutamist ja täiendamist.
- (l) Lennuvälja käitaja hoiab lennuvälja käsiraamatu vähemalt ühte täielikku kehtivat eksemplari lennuväljal ja teeb selle pädevale asutusele kontrollimiseks kättesaadavaks.
- (m) Lennuvälja käsiraamatu sisu on järgmine:
  - (1) üldosa;
  - (2) lennuvälja juhtimissüsteemi, pädevuse ja koolituse nõuded;
  - (3) lennuvälja asukoha eriomadused;
  - (4) aeronavigatsiooniteabe teenistusele kohustuslikus korras teatatavad lennuvälja eriomadused ning
  - (5) lennuvälja käitamismenetluste, selle seadmete ja ohutusmeetmete eriomadused.

ADR.OR.E.010 Nõuded dokumentatsioonile

- (a) Lennuvälja käitaja tagab muude nõutavate dokumentide ja nende muudatuste kättesaadavuse.
- (b) Lennuvälja käitaja peab olema suuteline viivitusega jagama käitamishendideid ja muud teavet.

III LISA

Käitamisnõuete osa – lennuväljad (ADR.OPS-osa)

A-ALAJAGU – LENNUVÄLJAANDMESTIK (ADR.OPS.A)

ADR.OPS.A.005 Lennuväljaandmestik

Lennuvälja käitaja teeb järgmist:

- (a) määrab ja dokumenteerib lennuvälja ja pakutavate teenuste asjakohased andmed ning haldab neid;
- (b) vajaduse korral pakub lennuvälja ja olemasolevate teenuste teavet kasutajatele, asjaomastele lennuliiklusteenuste ja aeronavigatsiooniteabe teenuste osutajatele.

ADR.OPS.A.010 Nõuded andmekvaliteedile

Lennuvälja käitaja sõlmib ametlikud kokkulepped organisatsioonidega, kellega ta vahetab aeronavigatsioonilisi andmeid ja aeronavigatsiooniteavet.

- (a) Lennuvälja käitaja esitab lennuvälja ja pakutavate teenuste kõik asjakohased andmed kvaliteedi ja terviklikkuse nõudeid järgides.
- (b) Lennuvälja ja pakutavate teenuste asjakohaste andmete avaldamisel teeb lennuvälja käitaja järgmist:
  - (1) teeb lennuvälja käitajalt pärinevate ning asjaomaste lennuliiklusteenuste osutajate ja aeronavigatsiooniteabe teenuste osutajate edastatavate lennuvälja ja pakutavate teenuste asjakohaste andmete järelevalvet;
  - (2) teatab aeronavigatsiooniteabe teenuste osutajatele mis tahes muudatustest, mida on vaja teha lennuvälja käitajalt pärinevate lennuvälja ja pakutavate teenuste nõuetekohaste ja täielike andmete tagamiseks;
  - (3) teatab asjaomastele lennuliiklusteenuste osutajatele ja aeronavigatsiooniteabe teenuste osutajatele lennuvälja käitajalt pärinevate avaldatud andmete ebaõigsusest või asjakohatusest.

ADR.OPS.A.015 Lennuvälja käitajate ja aeronavigatsiooniteabe teenuste osutajate vaheline kooskõlastamine

- (a) Et tagada, et aeronavigatsiooniteabe teenuste osutajad saaksid teavet, millega nad saavad tagada ajakohastatud lennueelse teabe ning vastata lennuaegse teabe vajadusele, annab lennuvälja käitaja asjaomastele aeronavigatsiooniteabe teenuste osutajatele viivituseeta järgmise teabe:
  - (1) lennuvälja tingimuste, liikumisvõimetu õhusõiduki eemaldamise, pääste- ja tuletõrjeoperatsioonide ning visuaallähenemise glissaadi indikaatorsüsteemi teave;
  - (2) seonduvate rajatiste, teenuste ja navigatsioonivahendite olukord lennuväljal;
  - (3) mis tahes muu käitamisel oluline teave.
- (b) Enne aeronavigatsioonisüsteemi muudatuste tegemist võtab lennuvälja käitaja nõuete kohaselt arvesse aega, mida asjaomased aeronavigatsiooniteabe teenuste osutajad

vajavad asjakohase edastatava materjali koostamiseks, vormistamiseks ja väljastamiseks.

B-ALAJAGU – LENNUVÄLJA KÄITAMISE TEENUSED, VARUSTUS JA SEADMED (ADR.OPS.B)

ADR.OPS.B.001 Teenuste osutamine

Käesoleva lisa B-alajaos esitatud teenuseid osutab lennuvälja käitaja lennuväljal kas otseselt või kaudselt.

ADR-OPS.B.005 Lennuvälja hädaolukorra lahendamise kavandamine

Lennuvälja käitaja kehtestab ja rakendab lennuvälja hädaolukorra lahendamise plaani, mis:

- (a) vastab lennuväljal sooritatavatele õhusõiduki käitamise ja muudele toimingutele;
- (b) võimaldab lennuväljal või selle ümbruses tekkinud hädaolukorra lahendamisel koordineerida asjaomaseid organisatsioone;
- (c) sisaldab kava asjakohasuse korrapärase kontrollimise ja tulemuste läbivaatamise menetlusi, et parandada selle tõhusust.

ADR-OPS.B.010 Päästeteenistus ja tuletõrje

- (a) Lennuvälja käitaja tagab järgmise:
  - (1) lennuväljal on olemas päästetegevuse ja tuletõrje vahendid, seadmed ja teenistused;
  - (2) aegsaks reageerimiseks on olemas sobiv varustus, kustutusvahendid ja piisav arv töötajaid;
  - (3) päästetöötajad ja tuletõrjujad on saanud lennuvälja keskkonnas tegutsemiseks kohase väljaõppe, neil on nõuetele vastav varustus ja pädevus;
  - (4) kõik päästetöötajad ja tuletõrjujad, kes peavad vajadusel tegutsema lennuõnnetuse korral, tõendavad, et neil on oma konkreetsete ülesannete rahuldavaks täitmiseks piisav tervises seisund.
- (b) Lennuvälja käitaja kehtestab ja rakendab lennuvälja pääste- ja tuletõrjeteenistusega tegelevate töötajate koolitusprogrammi.
- (c) Lennuvälja käitaja rakendab jätkuva pädevuse tagamiseks korrapäraselt tasemekontrolli.
- (d) Lennuvälja käitaja tagab järgmise:
  - (1) koolitusprogrammi rakendavad nõuetekohase pädevuse ja kogemustega instruktorid ja hindajad ning
  - (2) koolituse korraldamiseks kasutatakse sobivaid rajatisi ja vahendeid.
- (e) Lennuvälja käitaja teeb järgmist:
  - (1) säilitab käesolevale nõudele vastavuse tõendamiseks pädevuse, koolituse ja tasemekontrolli asjakohased andmed;
  - (2) teeb need andmed asjaomase töötaja taotluse korral talle kättesaadavaks;
  - (3) kui isik töötab muu tööandja juures, teeb töötaja andmed kättesaadavaks tema uuele tööandjale.

ADR-OPS.B.055 Kütuse kvaliteet

Lennuvälja käitaja kontrollib, et õhusõidukite kütust säilitavad ja väljastavad organisatsioonid kasutavad menetlusi, mis tagavad õhusõidukite varustamise puhta ja nõuetele vastava kütusega.

ADR-OPS.B.065 Visuaalseadmed ja lennuvälja elektrisüsteemid

Lennuvälja käitaja rakendab menetlused, millega tagatakse lennuvälja visuaalseadmete ja elektrisüsteemide ettenähtud toimimine.

ADR-OPS.B.070 Tööohutus lennuväljal

- (a) Lennuvälja käitaja kehtestab ja rakendab menetlused, millega tagatakse, et:
- (1) töötamine lennuväljal ei kahjusta õhusõidukite ohutust;
  - (2) lennuvälja käitamise toimingud ei kahjusta tööohutust lennuväljal.

ADR-OPS.B.075 Lennuvälja kaitse

- (a) Lennuvälja käitaja jälgib lennuväljal ja selle ümbruses järgmist:
- (1) sertifitseerimisaluste kohaselt kehtestatud takistuste piirangu pinnad ja kaitsepinnad ning lennuväljaga seonduvad muud pinnad ja alad, et võtta enda pädevuse raames nendele pindadele ja aladele tungimisega seonduvate riskide leevendamiseks asjakohaseid meetmeid;
  - (2) takistuste valgustus ja märgistus, et vajaduse korral saaks võtta enda pädevuse raames meetmeid;
  - (3) inimtegevuse ja maakasutuse riskid, et vajaduse korral saaks võtta enda pädevuse raames meetmeid.
- (b) Lennuvälja käitaja kehtestab jälgitavate alade takistuste, arendamise ja muu tegevuse selliste riskide leevendamise menetlused, mis võivad mõjutada lennuväljalt käitatavate või sinna saabuvate või sealt väljuvate õhusõidukite ohutut käitamist.

ADR-OPS.B.080 Sõidukite ja muude liikuvate objektide valgustus ja märgistus

Lennuvälja käitaja tagab, et lennuvälja liiklusala sõidukid ja muud liikuvad objektid, välja arvatud õhusõidukid, on märgistatud ja ka valgustatud, kui neid sõidukeid kasutatakse öösel või piiratud nähtavuse korral. Selles piirangust võib vabastada õhusõidukeid teenindavad seadmed ja üksnes perroonil kasutatavad sõidukid.

ADR-OPS.B.090 Lennuvälja viitekoodi kõrgema astmega tähe õhusõiduki kasutamine lennuväljal

- (a) Lennuvälja käitaja võib pädeva asutuse eelneval heakskiidul lubada lennuvälja sertifikaadi tingimustes sätestatud projekteerimisomaduste astmest kõrgema viitekoodi tähe astmega õhusõidukitel kasutada lennuvälja või selle alasid muidu kui õhusõiduki hädaolukorras.
- (b) Alapunkti a nõuetele vastamise tõendamisel kohaldatakse punkti ADR.OR.B.040 sätteid.

C-ALAJAGU – LENNUVÄLJA HOOLDUS (ADR.OPS.C)

ADR-OPS.C.005 Üldosa

Et lennuvälja rajatised vastaksid määruse (EÜ) nr 216/2008 Va lisas sätestatud olulistele nõuetele, kehtestab ja rakendab lennuvälja käitaja lennuvälja rajatiste hooldamiseks hooldusprogrammi, mis vajaduse korral sisaldab ennetavat hooldust.

ADR-OPS.C.010 Kattematerjalid, muu pinnakate ja äravool

- (a) Lennuvälja ennetava ja parandava hoolduse programmi osana kontrollib lennuvälja käitaja kogu liiklusala pinda, sealhulgas kattematerjale (rajad, ruleerimisteed ja perroonid), piirnevaid alasid ja äravoolu ning hindab regulaarselt nende olukorda.
- (b) Lennuvälja käitaja teeb järgmist:
  - (1) hooldab liiklusala pinda eesmärgiga vältida ja kõrvaldada lahtisi esemeid/võõrkehi, mis võiksid kahjustada õhusõidukeid või nende süsteemide käitamist;
  - (2) hooldab radade, ruleerimisteede ja perroonide pinda, et vältida ohtlike kahjustuste tekkimist;
  - (3) võtab parandavaid hooldusmeetmeid, kui kogu puhta raja või selle osa haardetegur on alla haardetaseme miinimumi. Selliste mõõtmiste sagedus peab olema raja pinna haardeteguri muutumistrendi määramiseks piisav.

ADR-OPS.B.065 Visuaalseadmed ja lennuvälja elektrisüsteemid

Valgustus- ja märgistussüsteemi kasutatavuse, töökindluse ja nõuetele vastavuse tagamiseks kehtestab lennuvälja käitaja visuaalseadmete ja elektrisüsteemide parandava ja ennetava hoolduse süsteemi ning tagab selle rakendamise.